

UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
VICTOR BABEȘ | TIMIȘOARA

TUMORILE MALIGNE

Disciplina de Morfopatologie

TUMORI MALIGNNE

- *Carcinom bazocelular*
- *Carcinom scuamos*
- *Adenocarcinom*
- *Sarcom*
- *Limfom hodgkinian*
- *Metastază limfonodală*

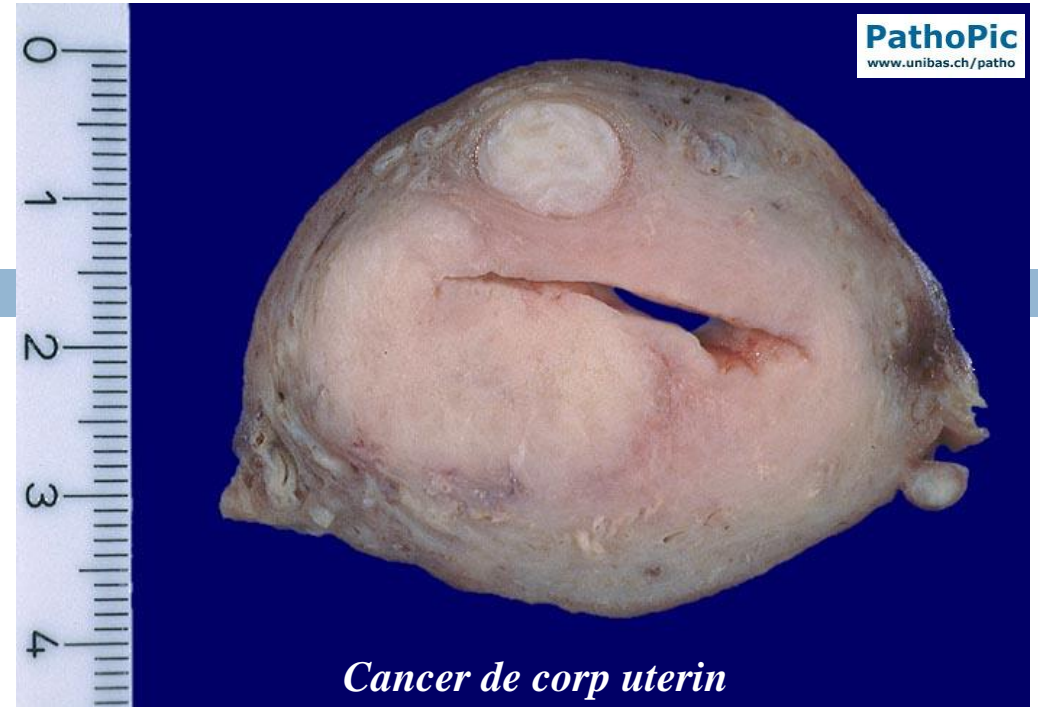
CARACTERELE BIOMORFOLOGICE GENERALE ALE TUMORILOR MALIGNNE

- cresc rapid și nestăvilit;
- invadează, infiltrează și distrug țesuturile din jur:
 - extirparea chirurgicală a întregii tumori - dificil de realizat;
 - recidive locale postoperatorii;
- dau frecvent metastaze (însămânțări la distanță, tumori secundare);
- duc la decesul bolnavului.

Macroscopic:

în *organe parenchimotoase*:

- mase tisulare nodulare, unice sau multiple;
- neregulate;
- neîncapsulate;
- slab circumscrise sau fără nici o demarcație;
- tumorile cu creștere foarte rapidă, paradoxal, bine demarcate printr-o pseudocapsulă rezultată din compresiunea structurilor din jur.

Macroscopic:

la *nivelul pielii și mucoaselor*

- aspect vegetant, arborescent, fungos
sau
- creștere - difuză în suprafață și/sau
- infiltrativă în profunzime.

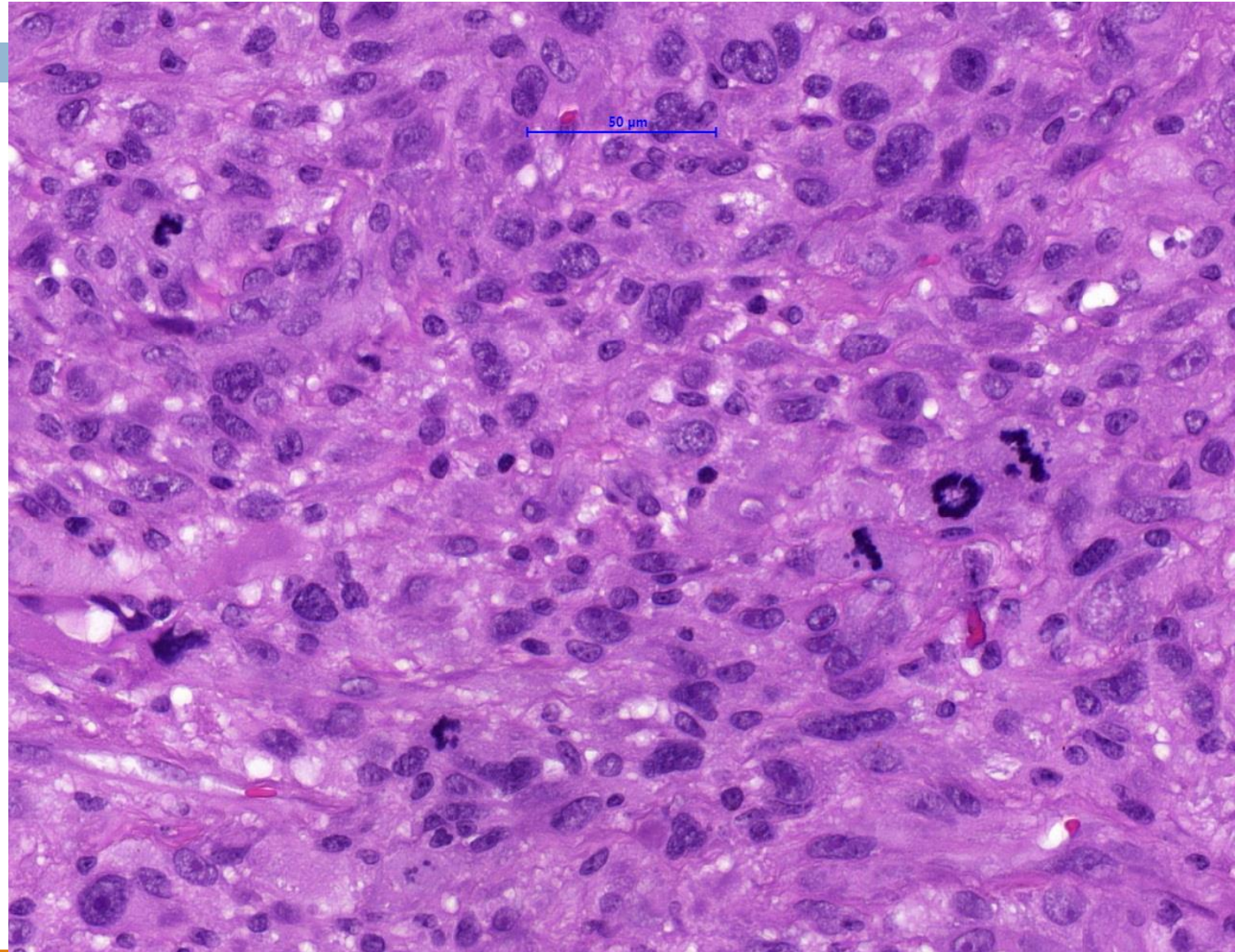

vs

Microscopic: *celule canceroase*

- ❑ celule slab diferențiate/nediferențiate:
 - aranjament dezordonat;
 - varietate – forma, dimensiunea celulelor + nucleilor (*pleomorfism cito-nuclear*);
 - nuclei mari ($N/C > 1$), neregulați, hipercromi; nucleoli proeminenți;
 - frecvente mitoze tipice și atipice.
- ❑ pierderea diferențierii celulare = *anaplazie*;
- ❑ tumorile anaplazice - grad înalt de malignitate!!!

CARCINOMUL BAZOCELULAR

7

- ❑ tumoră malignă a epitelului scuamos multistratificat;
- ❑ malignitate redusă, metastazare rară.

Macroscopic:

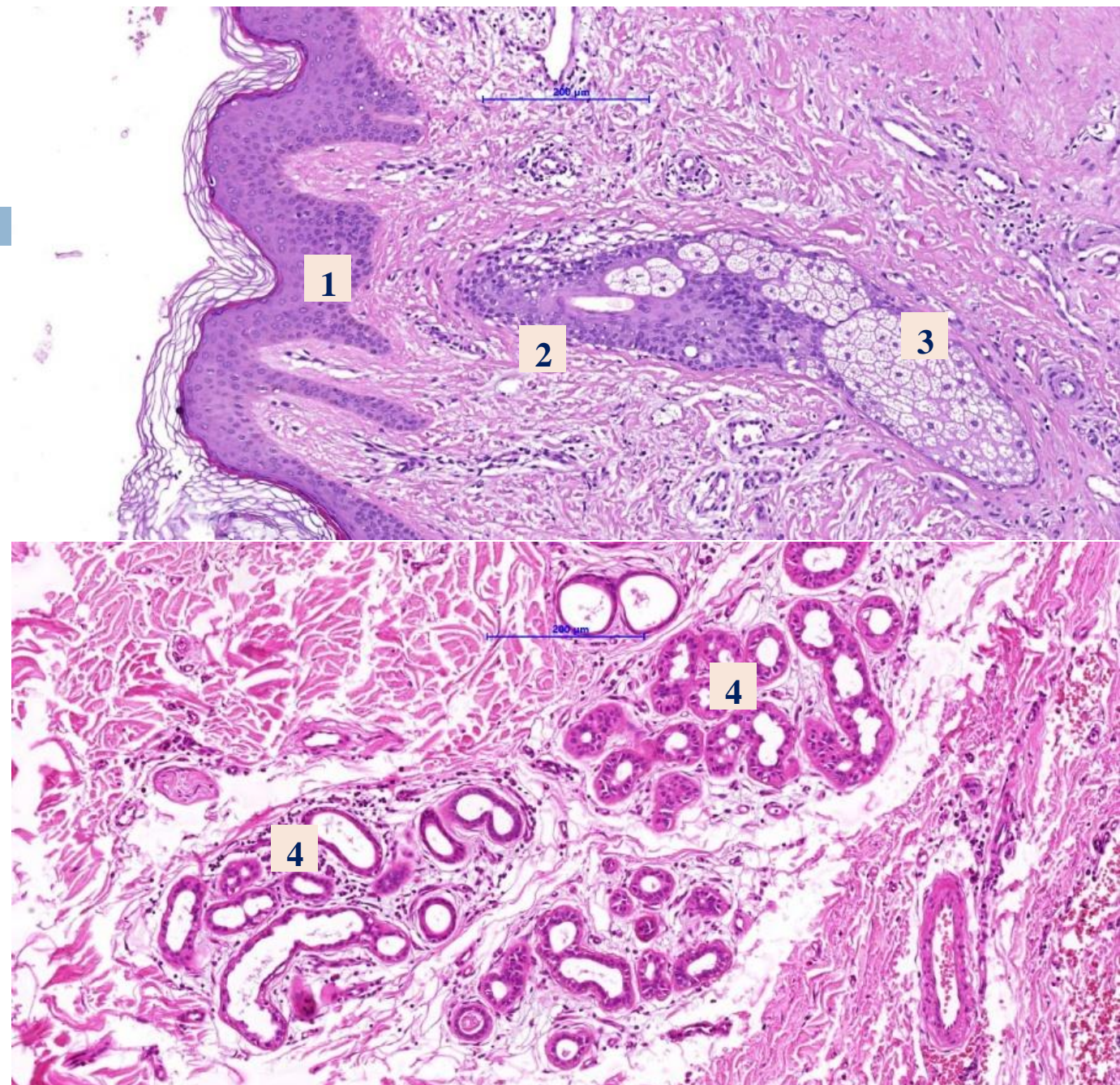
- nodul adeseori ulcerat, acoperit de cruste;
- localizat cu predilecție la nivelul feței.

Diagnostic de organ: piele

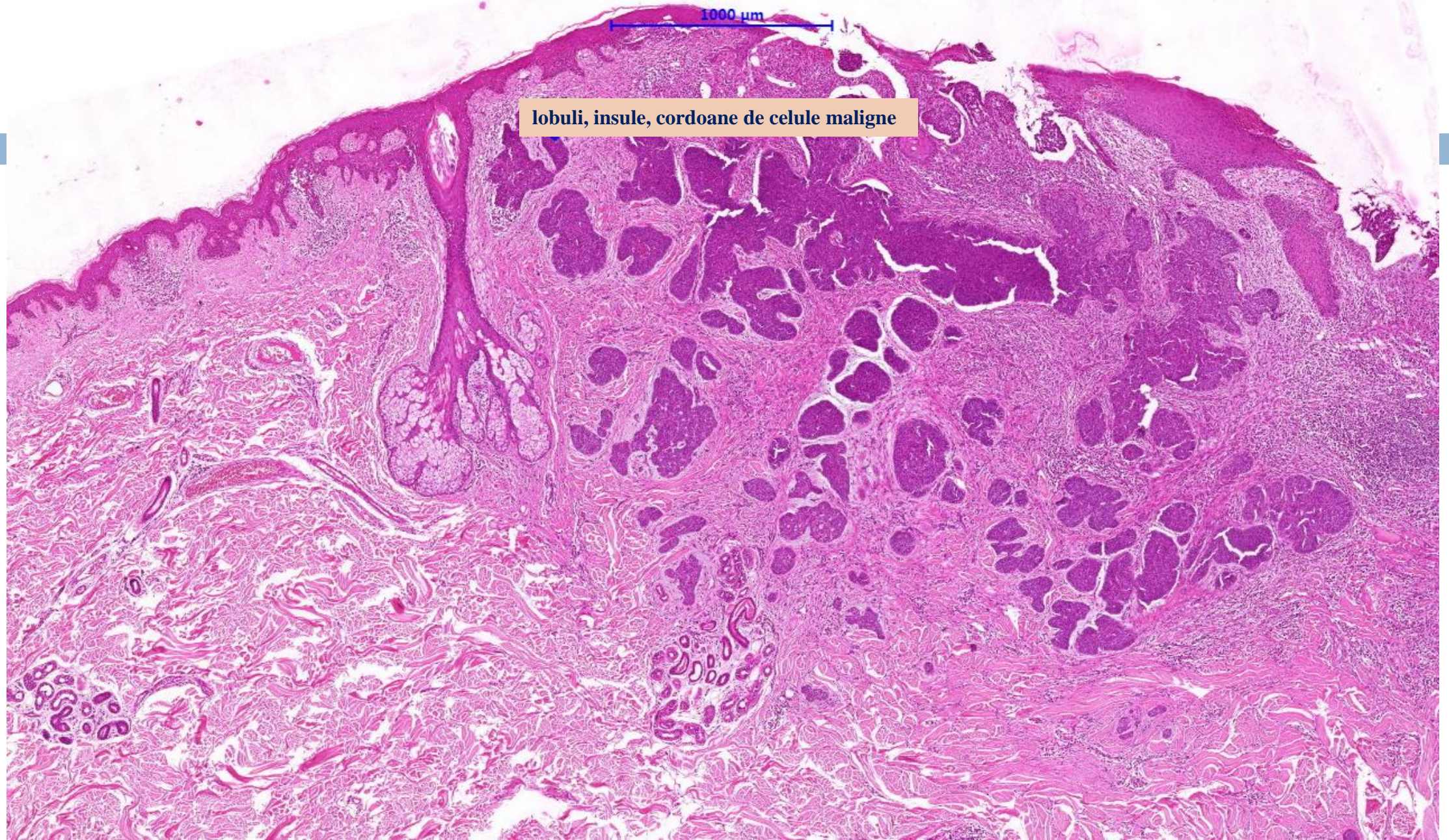
- ❑ epiderm: epiteliu multistratificat pavimentos cheratinizat (1);

- ❑ derm: țesut conjunctiv care include anexele pielii:
 - foliculi piloși (2),
 - glande sebacee (3),
 - glande sudoripare (4).

1000 μ m

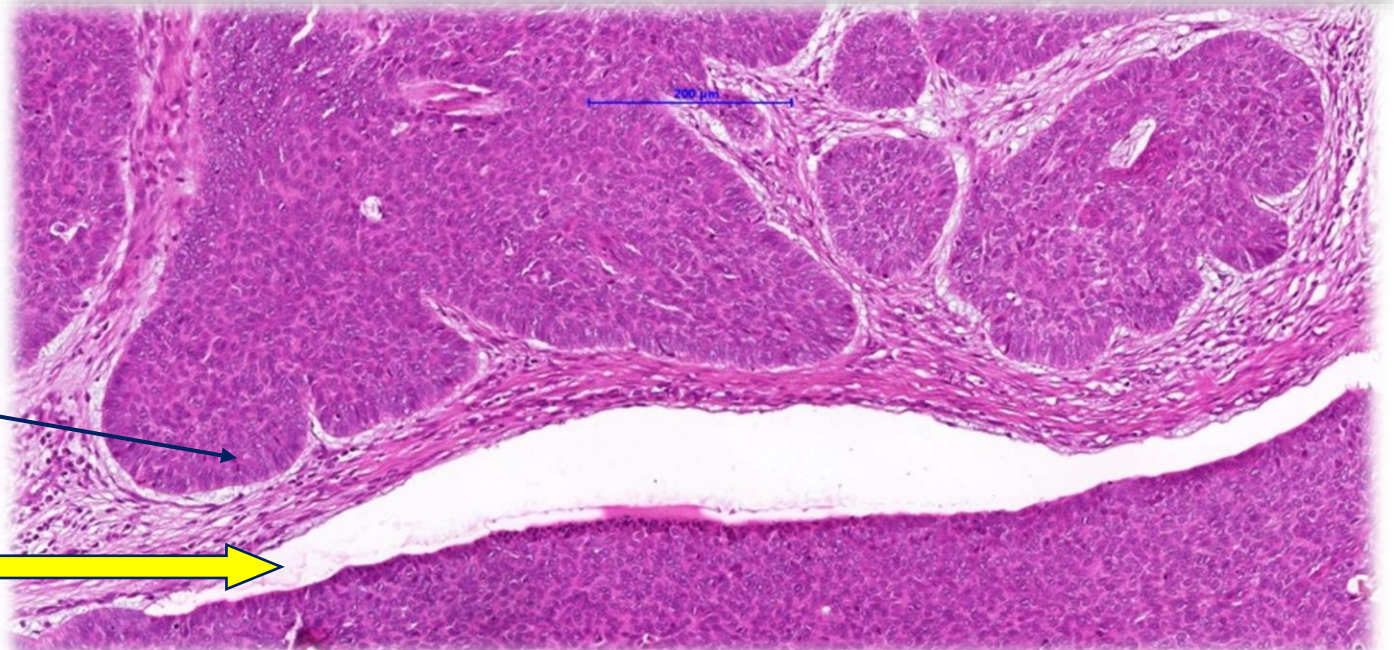
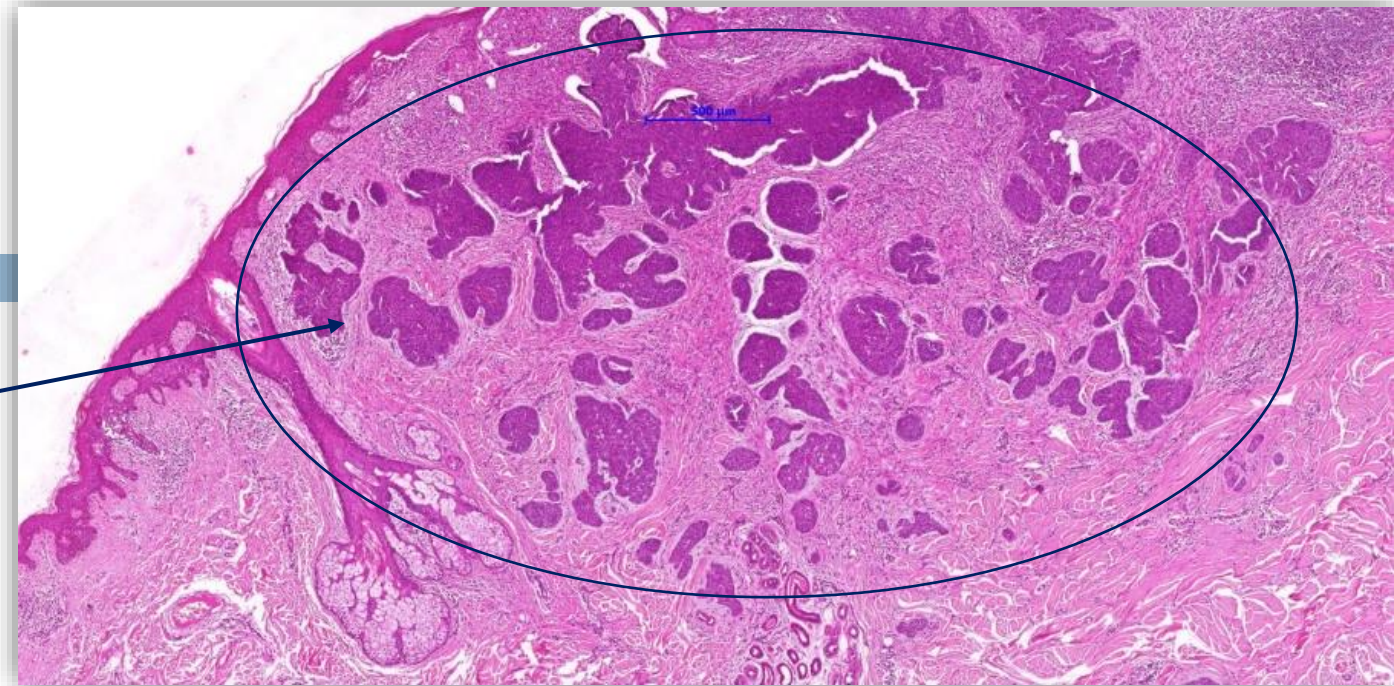
lobuli, insule, cordoane de celule maligne

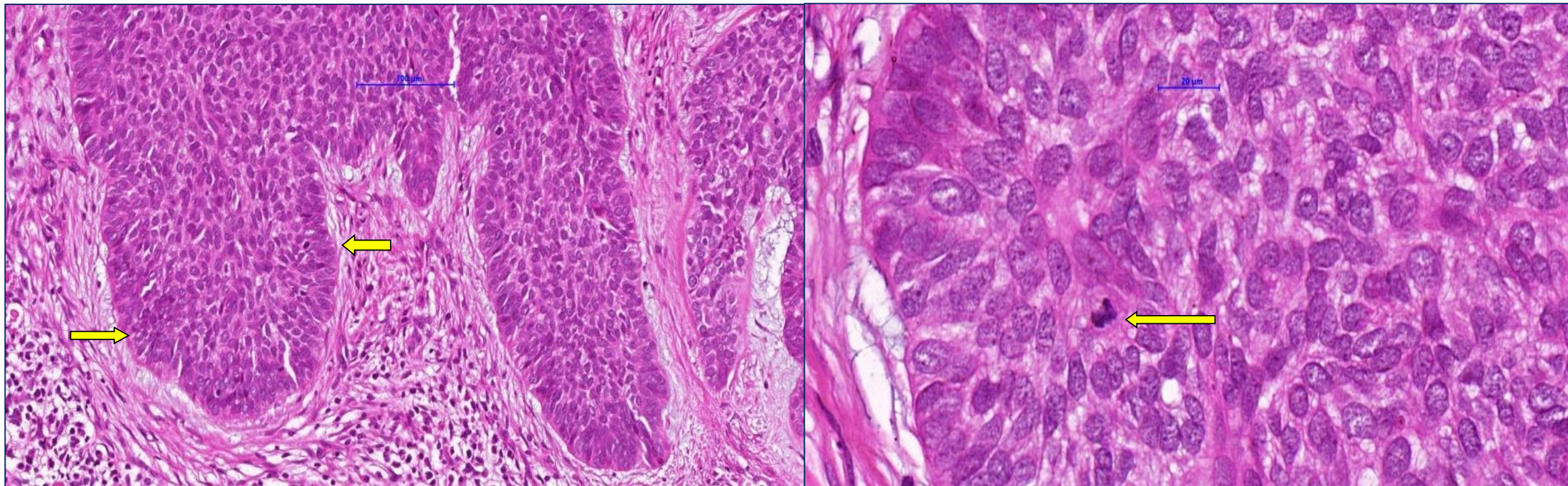
CARCINOM BAZOCELULAR

Microscopic:

- lobuli, insule, cordoane de celule maligne cu creștere infiltrativă în derm;
- celule cu nuclei ovali, bogați în cromatină, inegali și cu citoplasmă puțină, bazofilă;
- *palisadări celulare*;
- *retracții* ale insulelor, plajelor de celule tumorale față de stromă;

- palisadarea nucleilor la periferia nodulilor tumorali (perpendiculari pe o neobazală);
- celule tumorale, mitoze (detaliu).

CARCINOMUL SCUAMOS (EPIDERMOID)

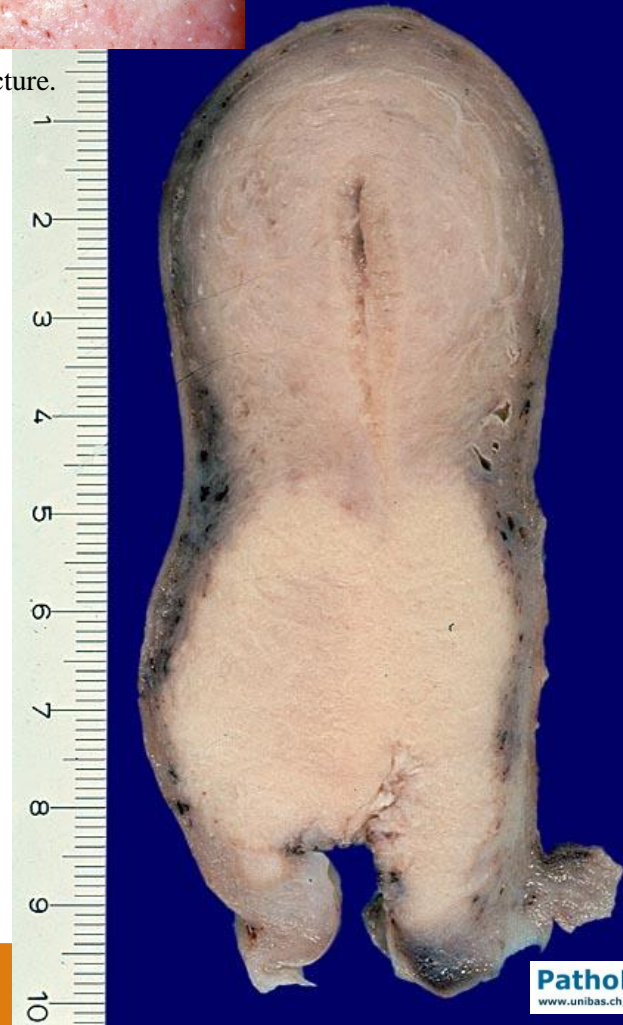
12

- tumoră malignă a epiteliului scuamos multistratificat;
- localizare:
 - tegument;
 - mucoase tapetate de epiteliu scuamos stratificat;
 - buză, limbă, faringe, esofag, col uterin, vagin;
 - epiteliu metaplaziate scuamos.
- **Macroscopic:** țesutul tumoral - moale, friabil, albicios-cenușiu.
- *Carcinomul scuamos cheratinizat* - cea mai frecventă varietate de carcinom scuamos.

Carcinom scuamos de buză

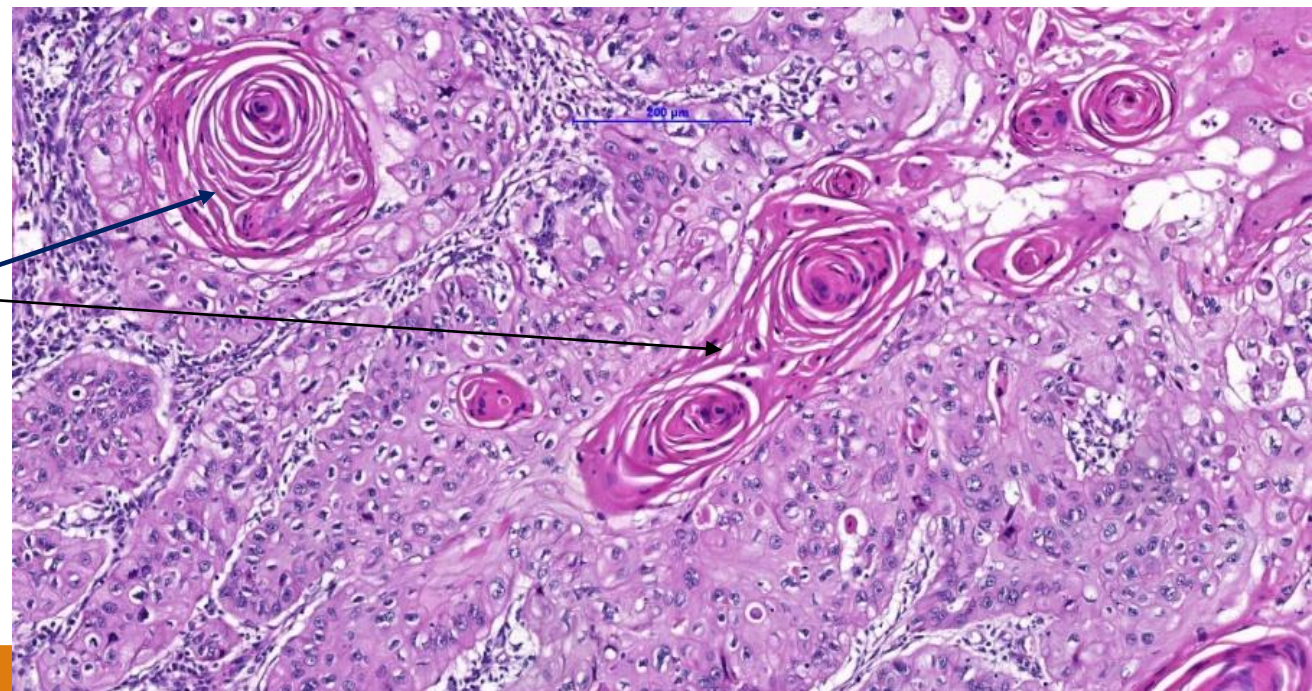
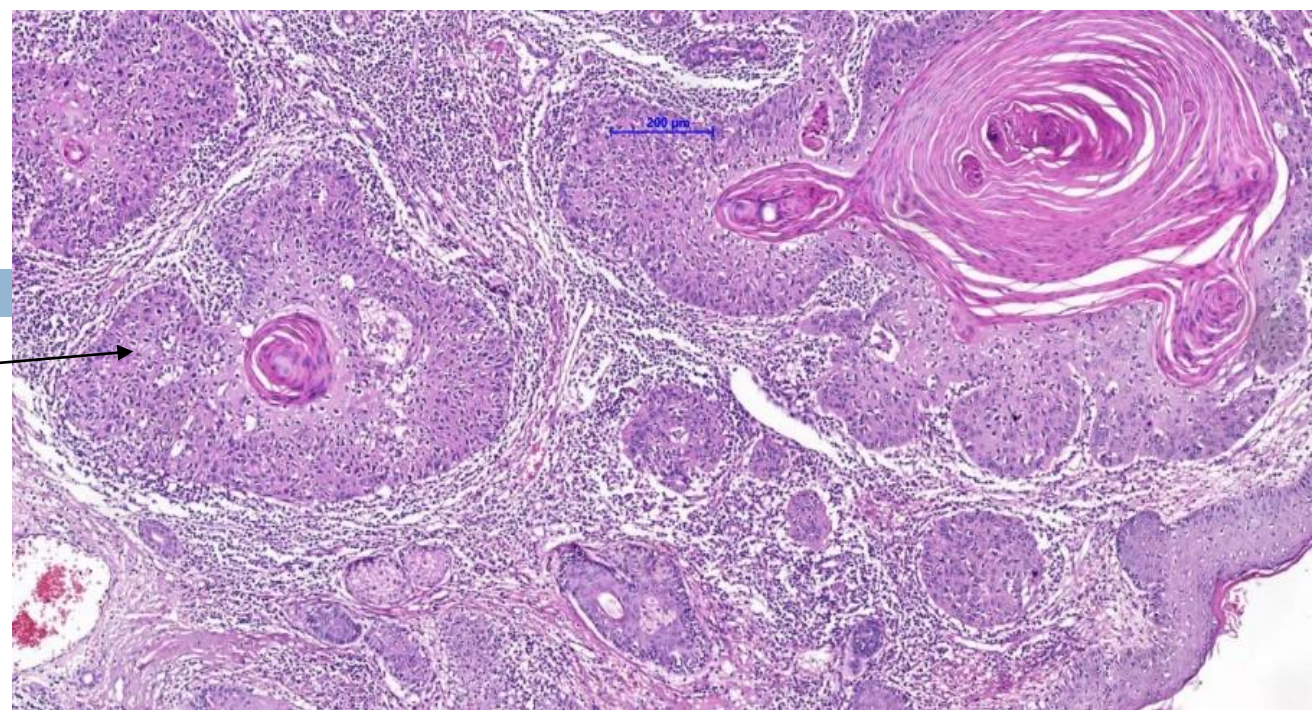
<https://peir.path.uab.edu/library/picture.php?/10981/category/96>

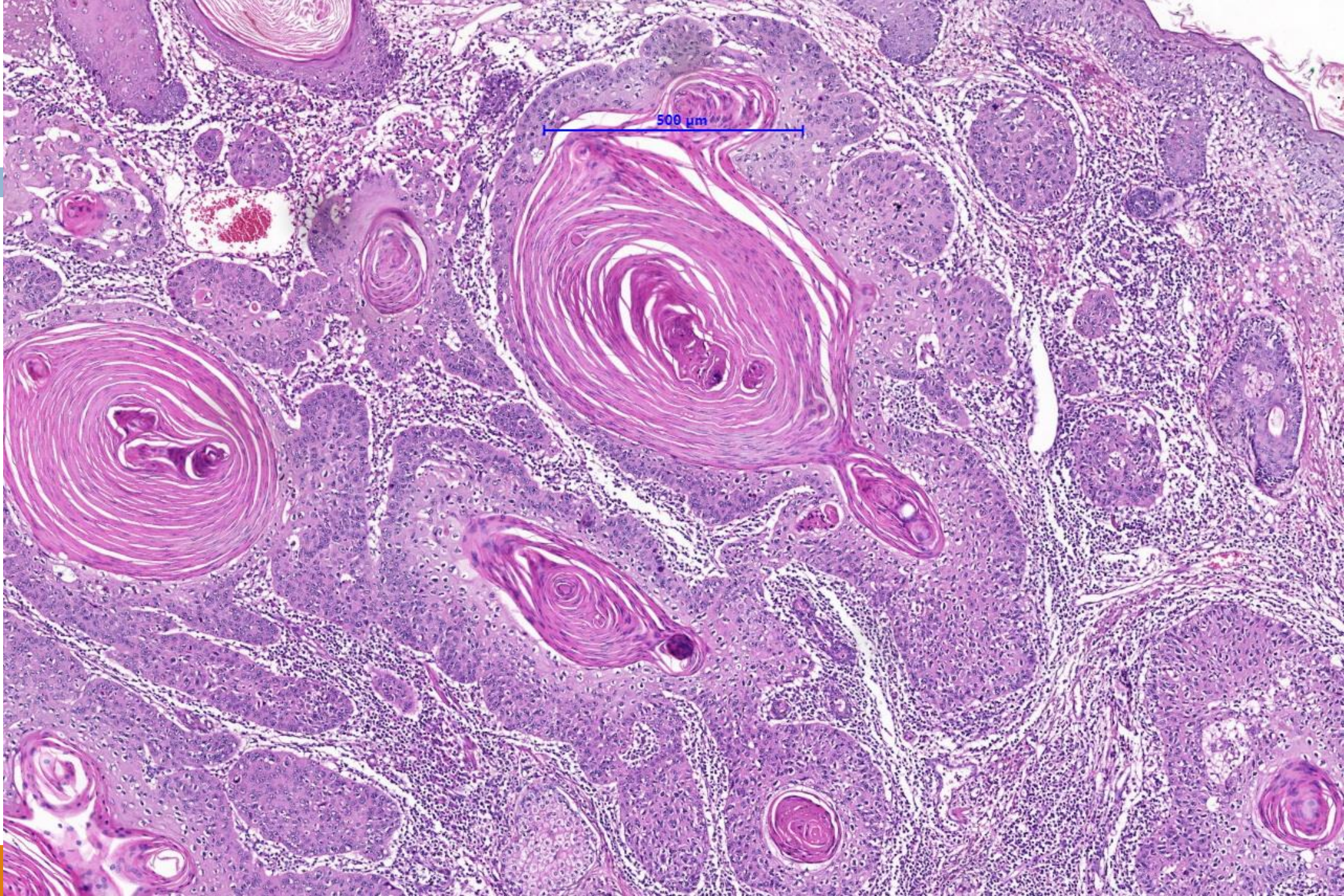

Carcinom scuamos de col uterin

Carcinom scuamos cheratinizat

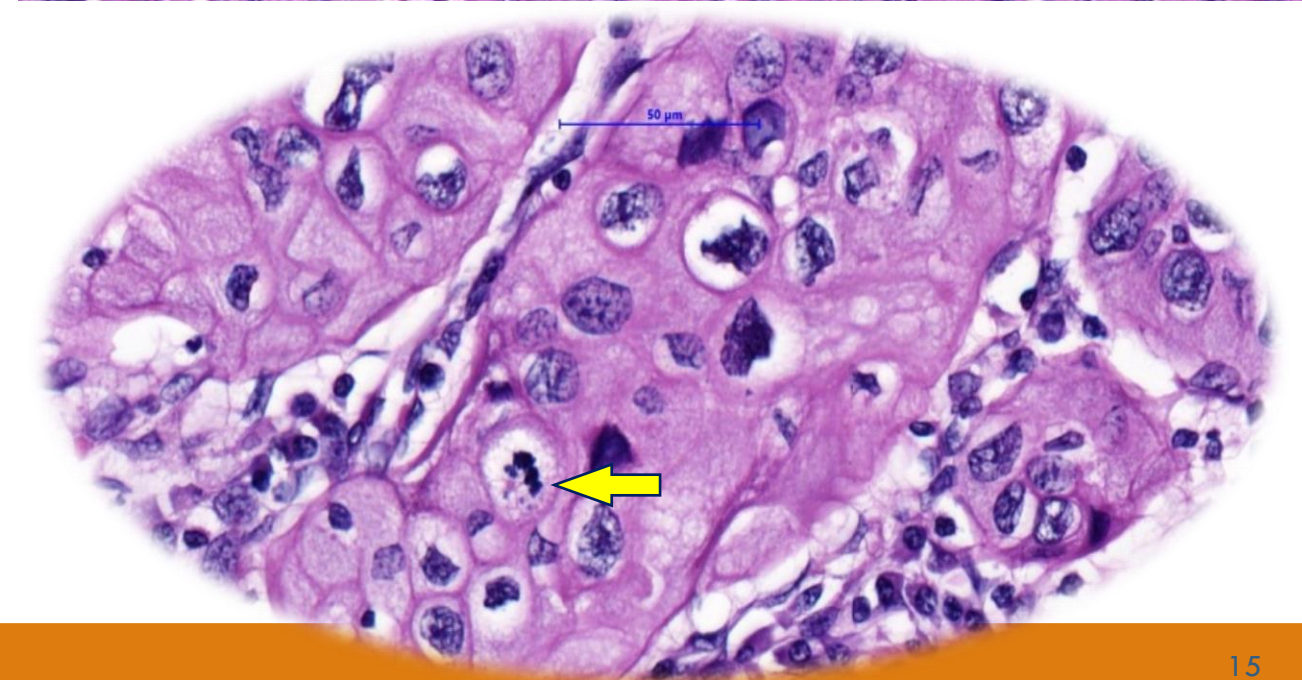
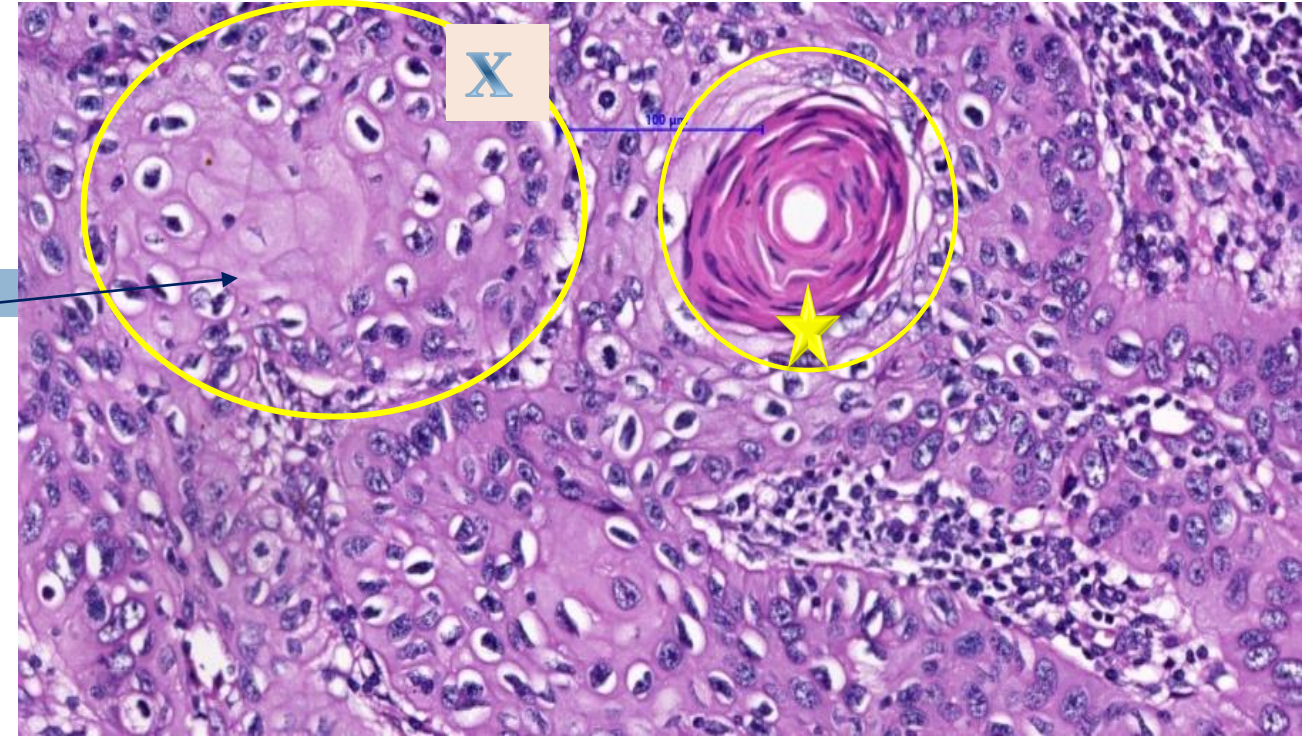
- plaje și lobuli de celule tumorale care amintesc aspectul celulelor din stratul spinos al epitelului scuamos normal;
- alungirea, cheratinizarea celulelor din centrul unor lobuli tumorali și suprapunerile lor concentric - în „foi de ceapă” → *perle epiteliale (globi cornoși)*.

Carcinom scuamos cheratinizat

- celule poligonale cu citoplasma eozinofilă și nuclei pleomorfi (X);
 - la periferia lobulilor - celule asemănătoare celor din stratul bazal al epitelului scuamos netumoral;
 - perlă epitelială (★);
 - infiltrat inflamator limfo-plasmocitar în stroma tumorii;
- detaliu: celule tumorale; mitoză atipică.

ADENOCARCINOAME

= tumori maligne ale epiteliului glandular și cilindro-cubic;

- localizare: intestin gros, stomac, glandă mamar, endometru, pancreas, căi biliare, plămân etc.

Adenocarcinom rectal

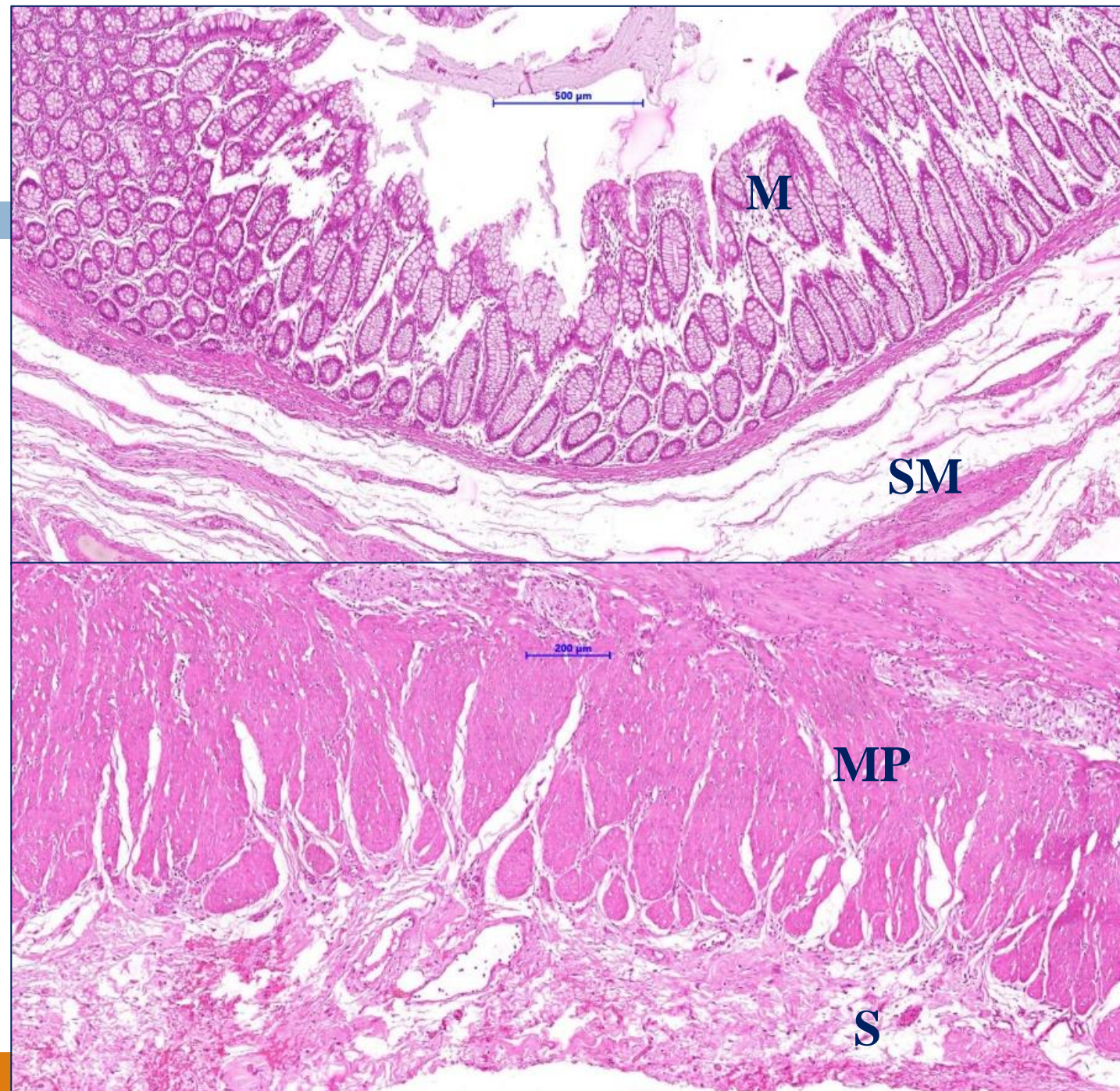

Adenocarcinom gastric

Diagnostic de organ: colon

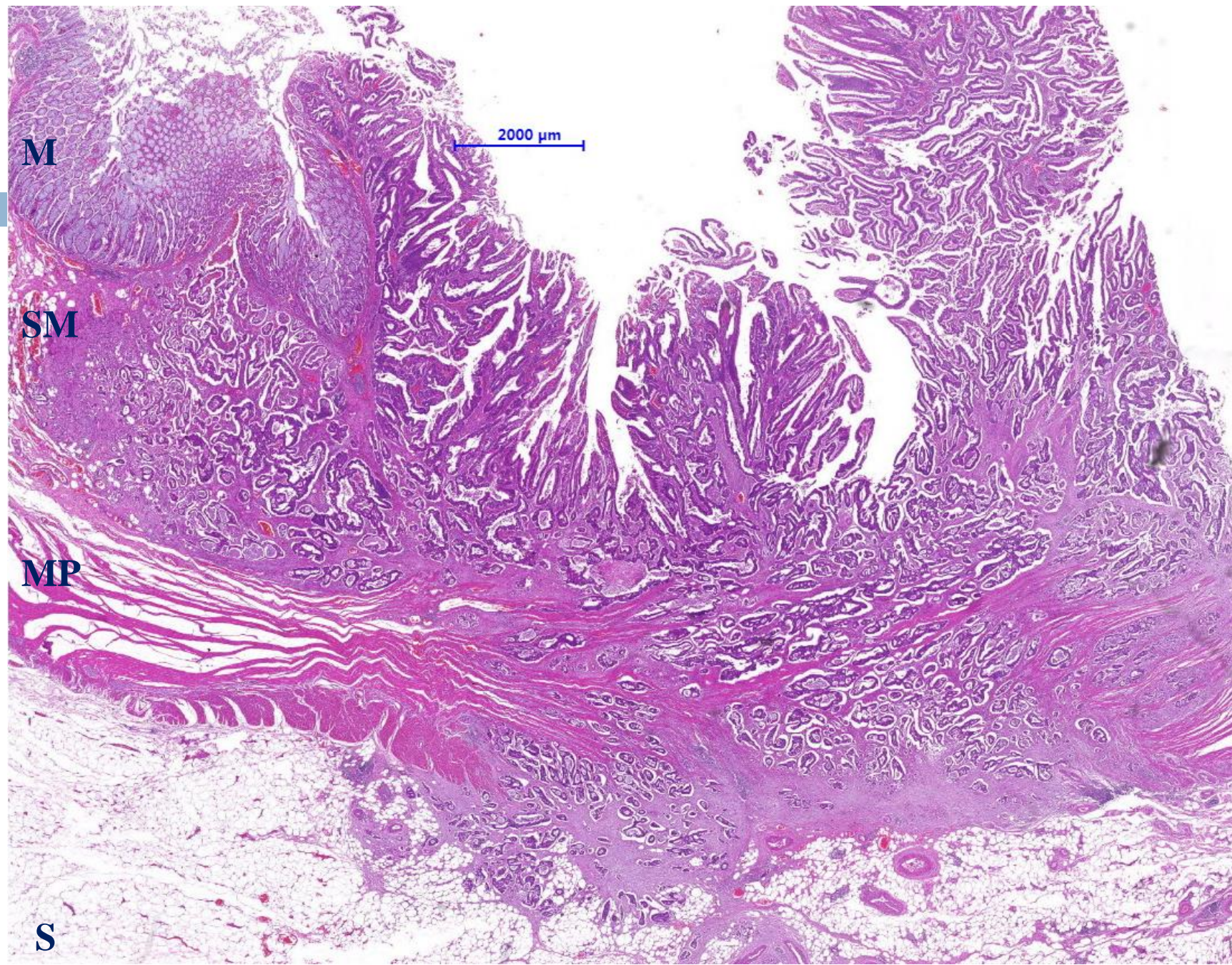
organ tubular, patru straturi:

- mucoasa (M);
- submucoasa (SM);
- musculara propria (MP);
- seroasa (S).

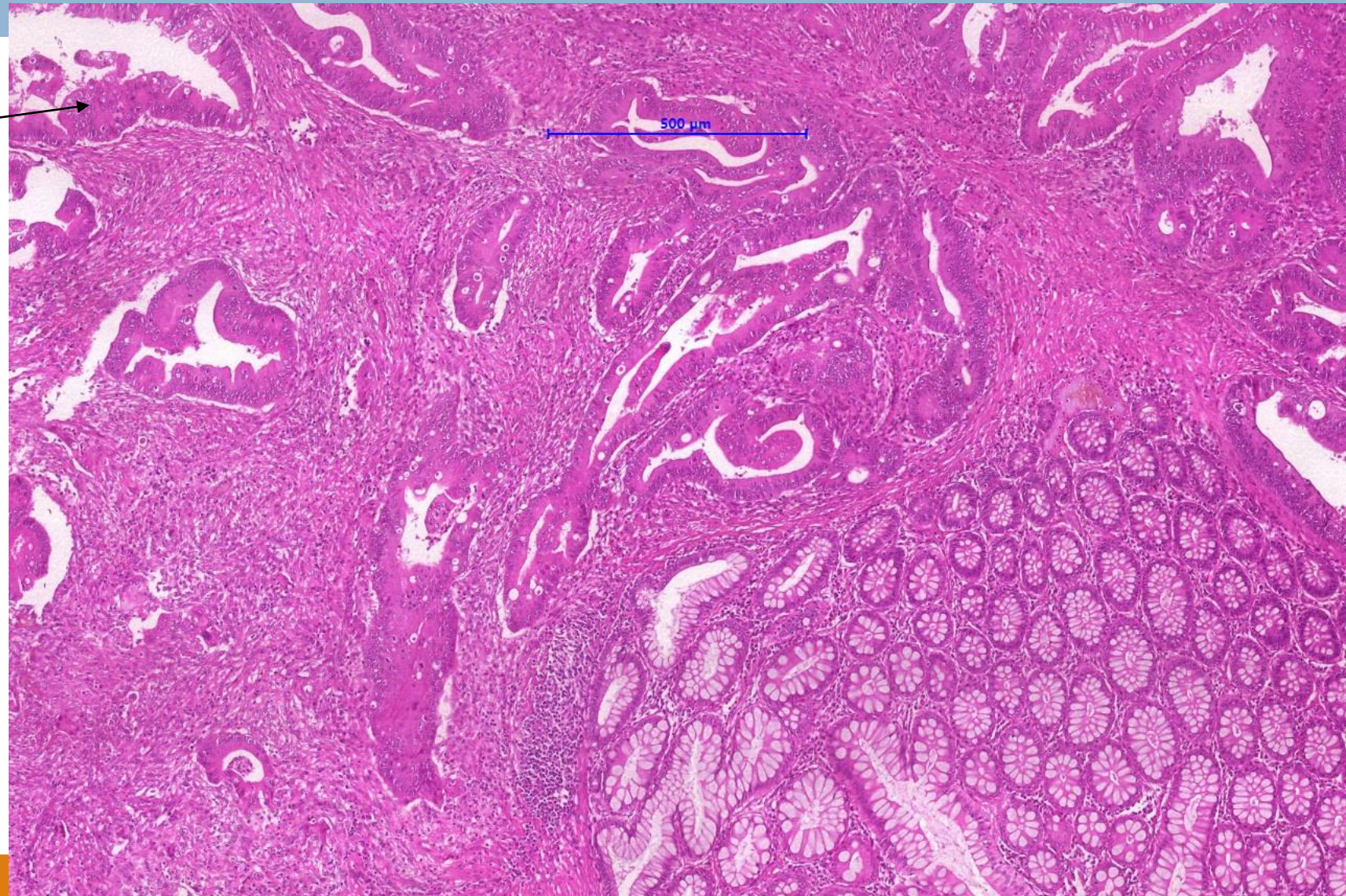
Caracterul infiltrativ al tumorii:

- submucoasă (SM),
- strat muscular (MP)
- țesut adipos subseros (S).

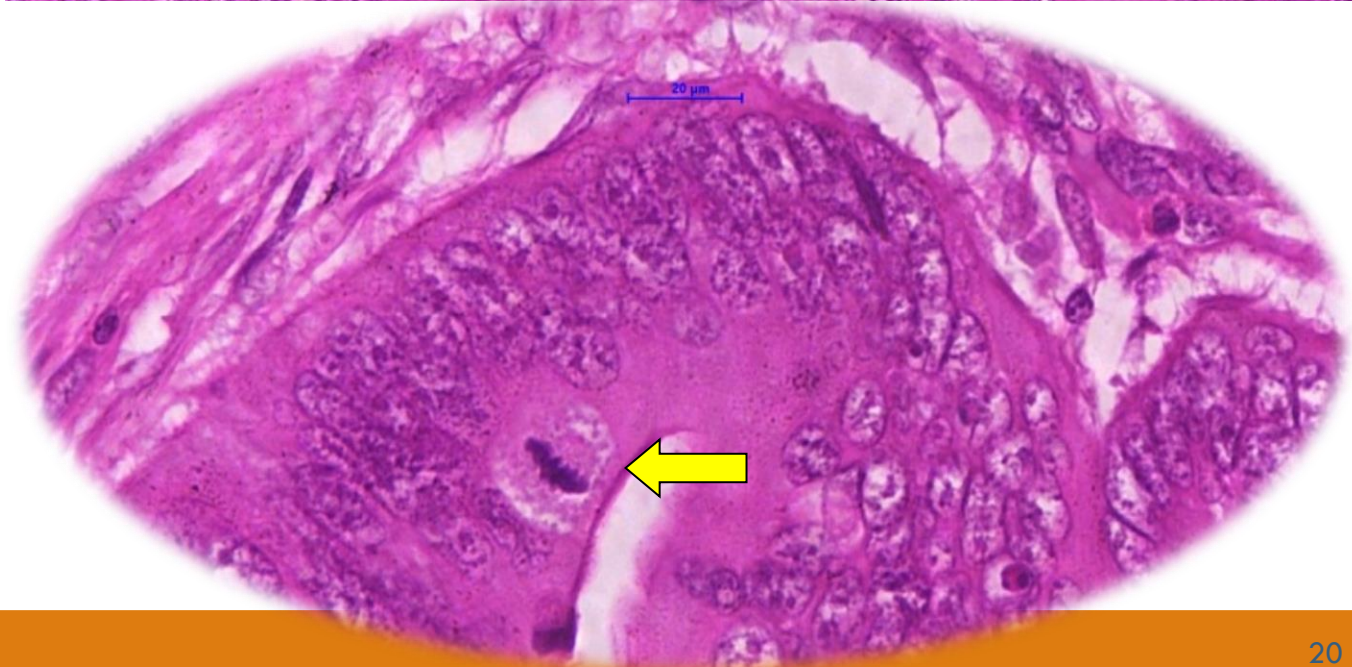
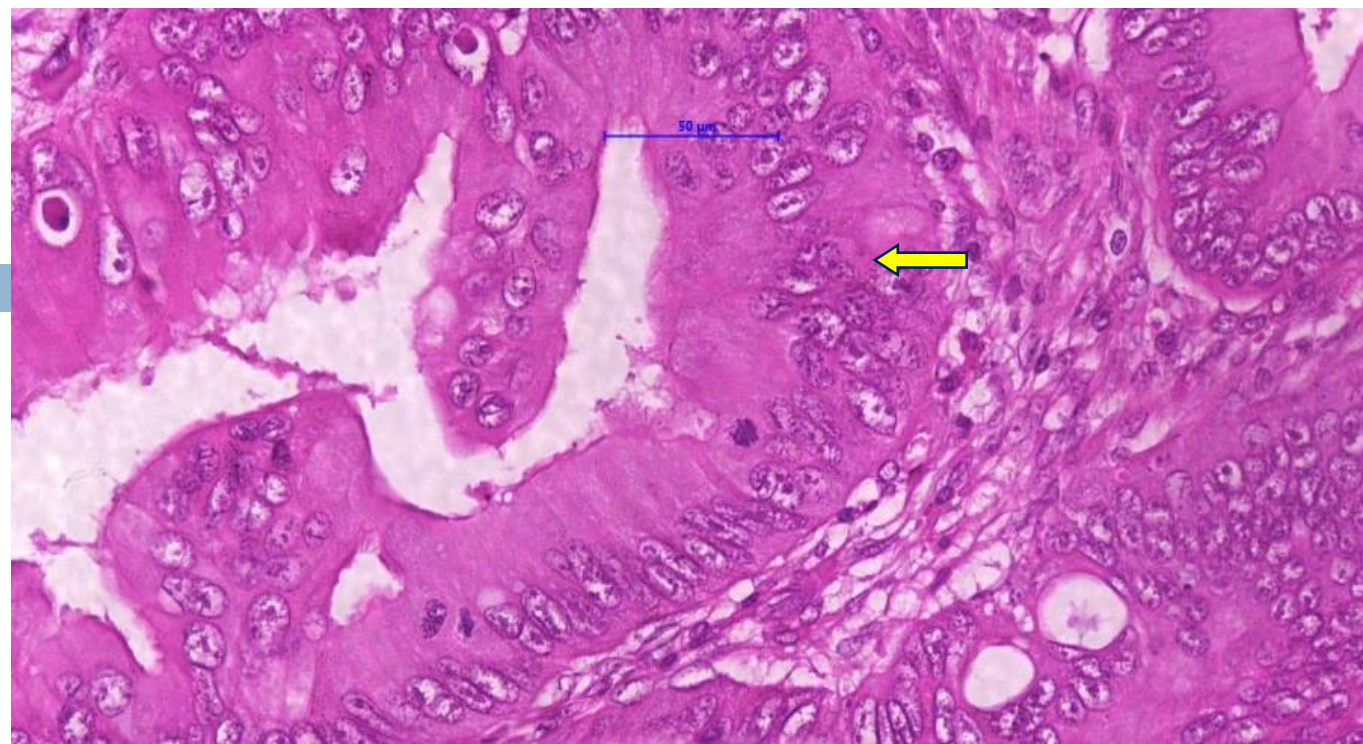
ADENOCARCINOM

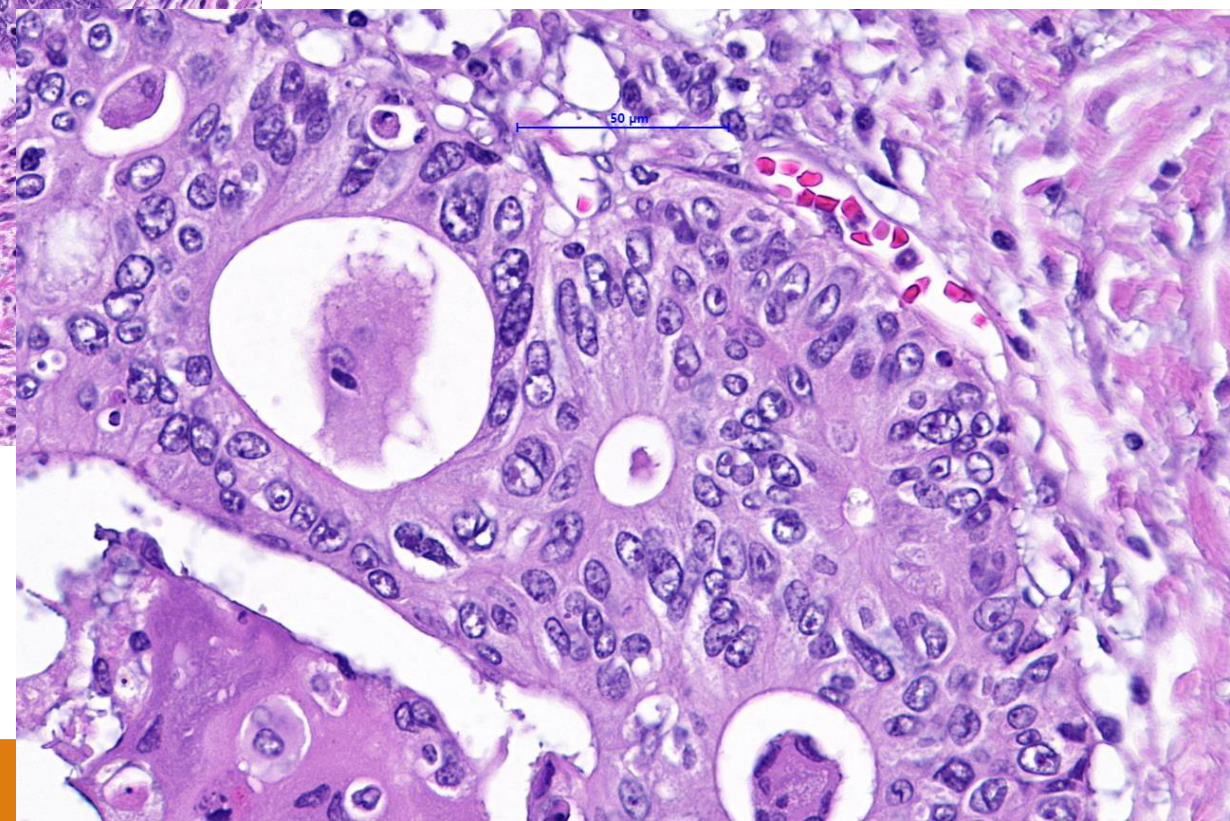
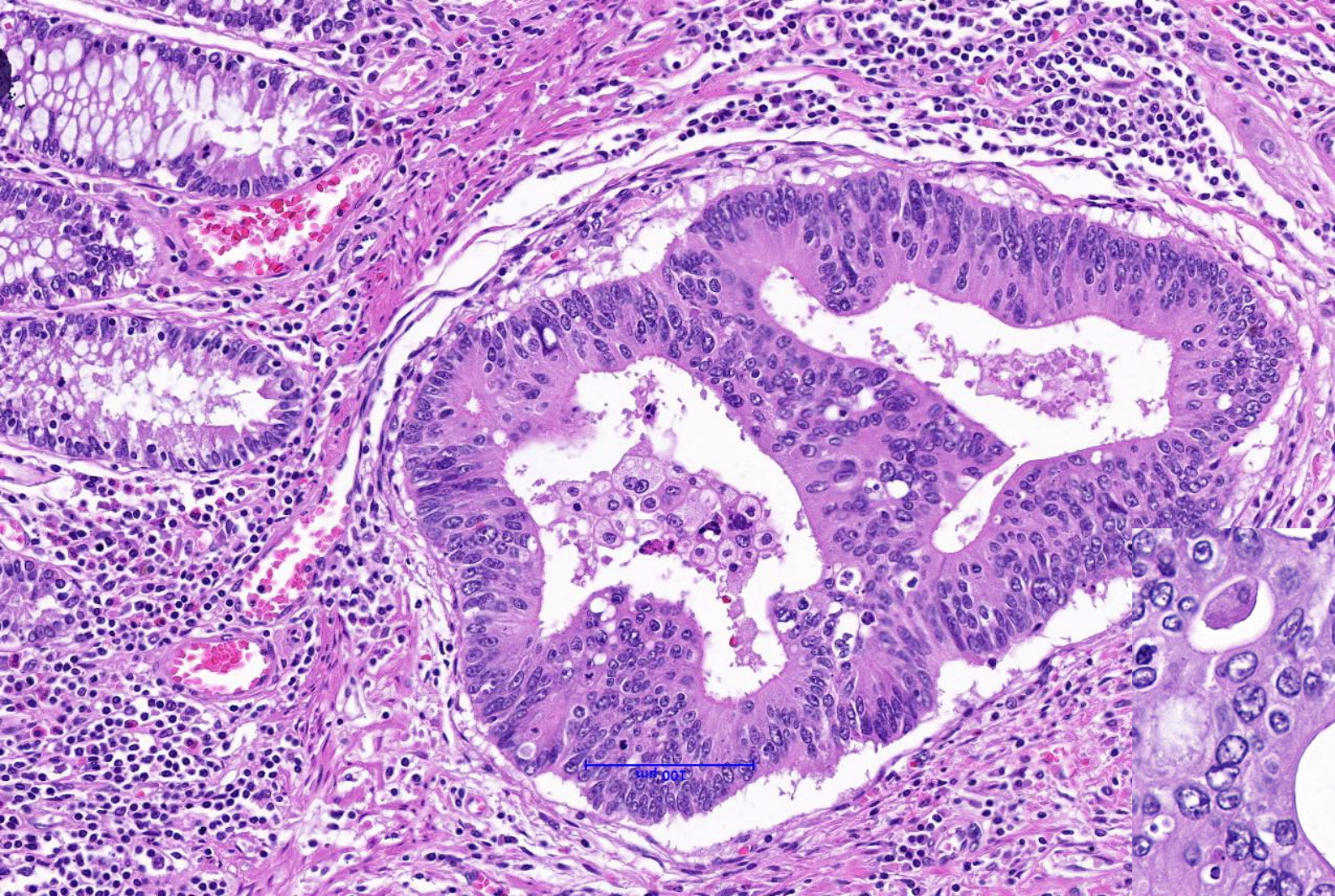
- *adenocarcinom uzual* - pseudoglande sau tubi, de forme și mărimi variate; aglomerate, cu dispoziție spate în spate;
- glande tumorale separate printr-o stromă variabilă cantitativ;
- absența celulelor specializate (caliciforme);

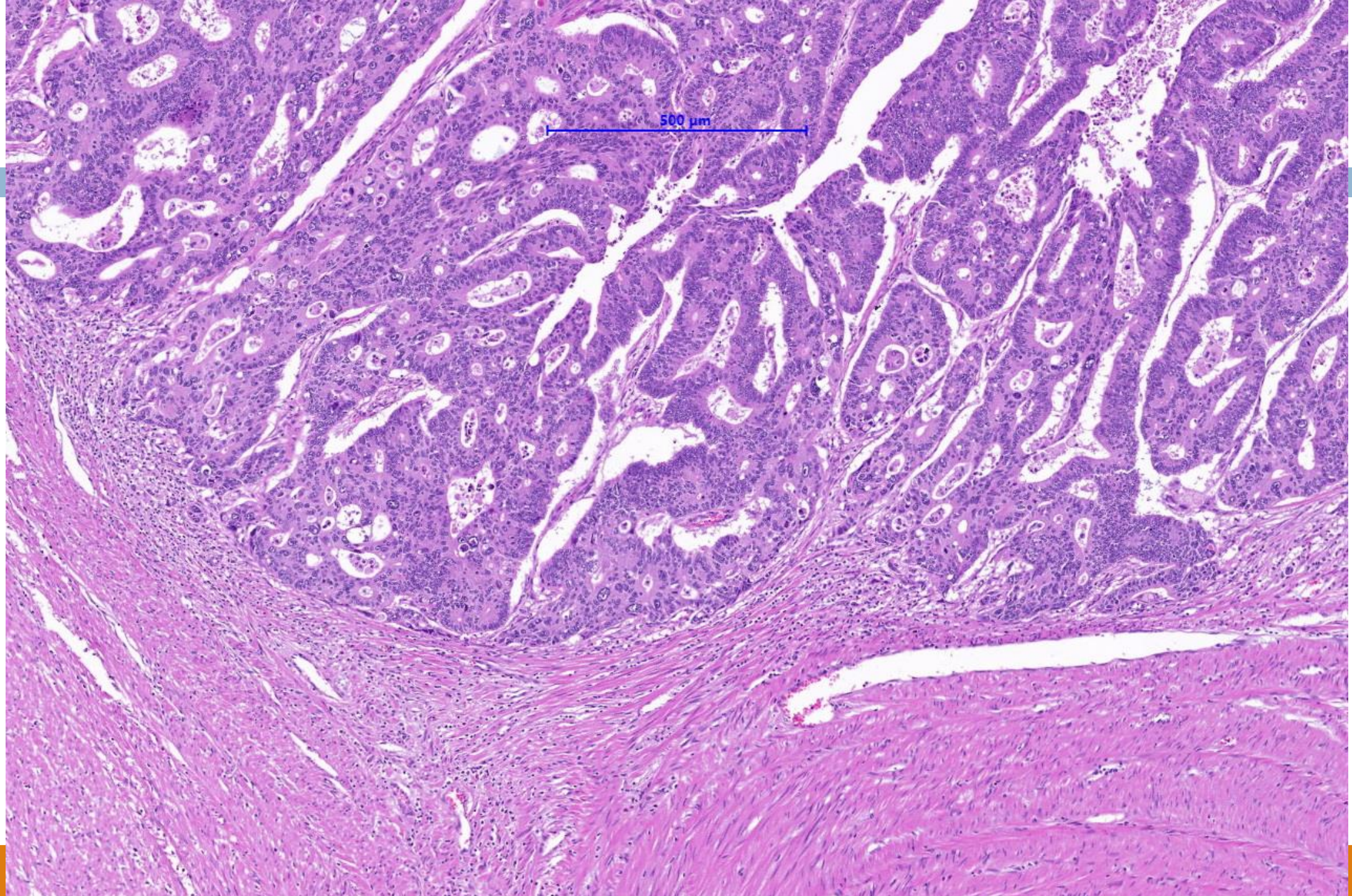

ADENOCARCINOM

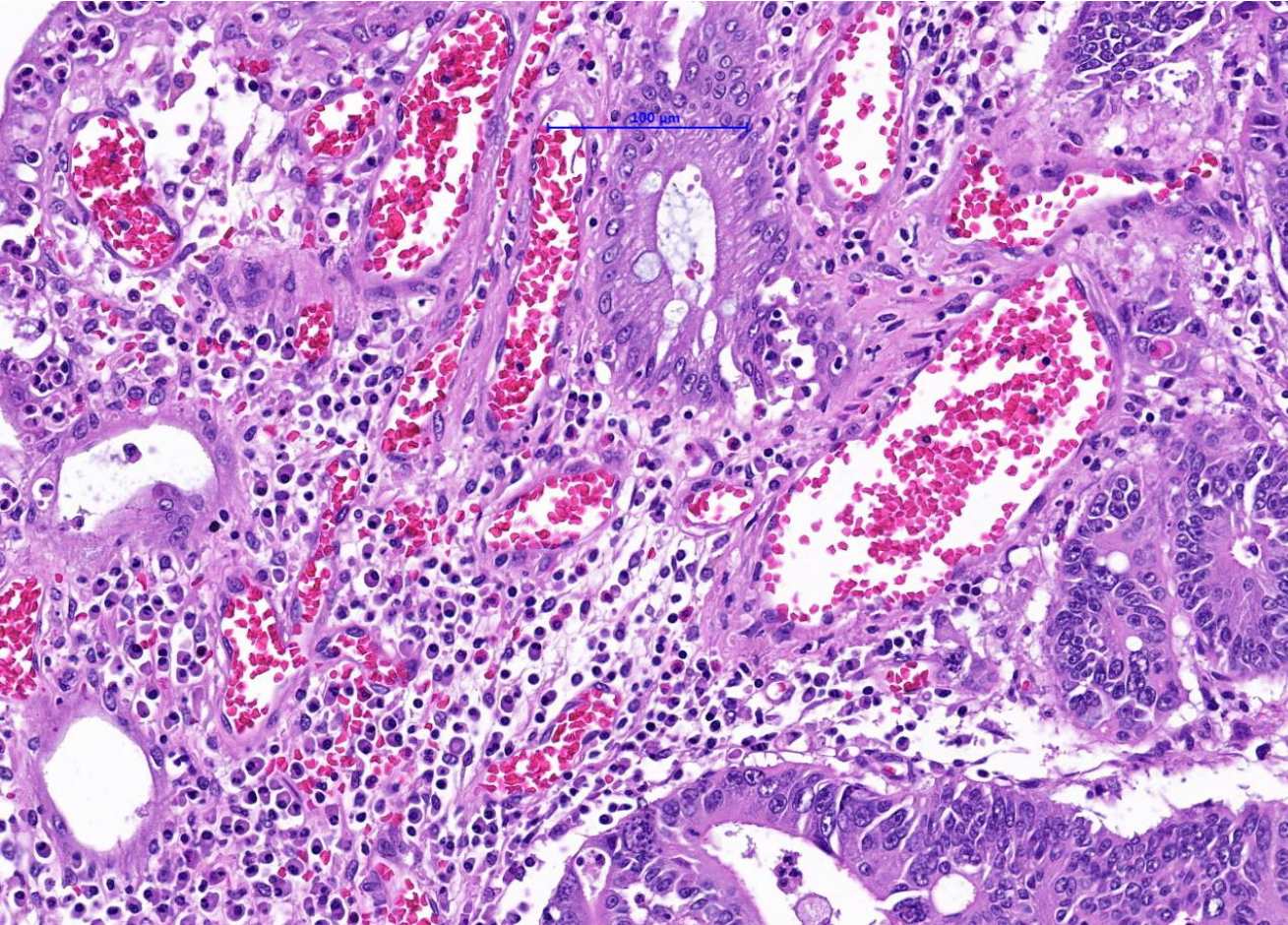
- pseudoglande tapetate de celule maligne dispuse pe unul sau mai multe straturi;
- pleomorfism nuclear;
- activitate mitotică.

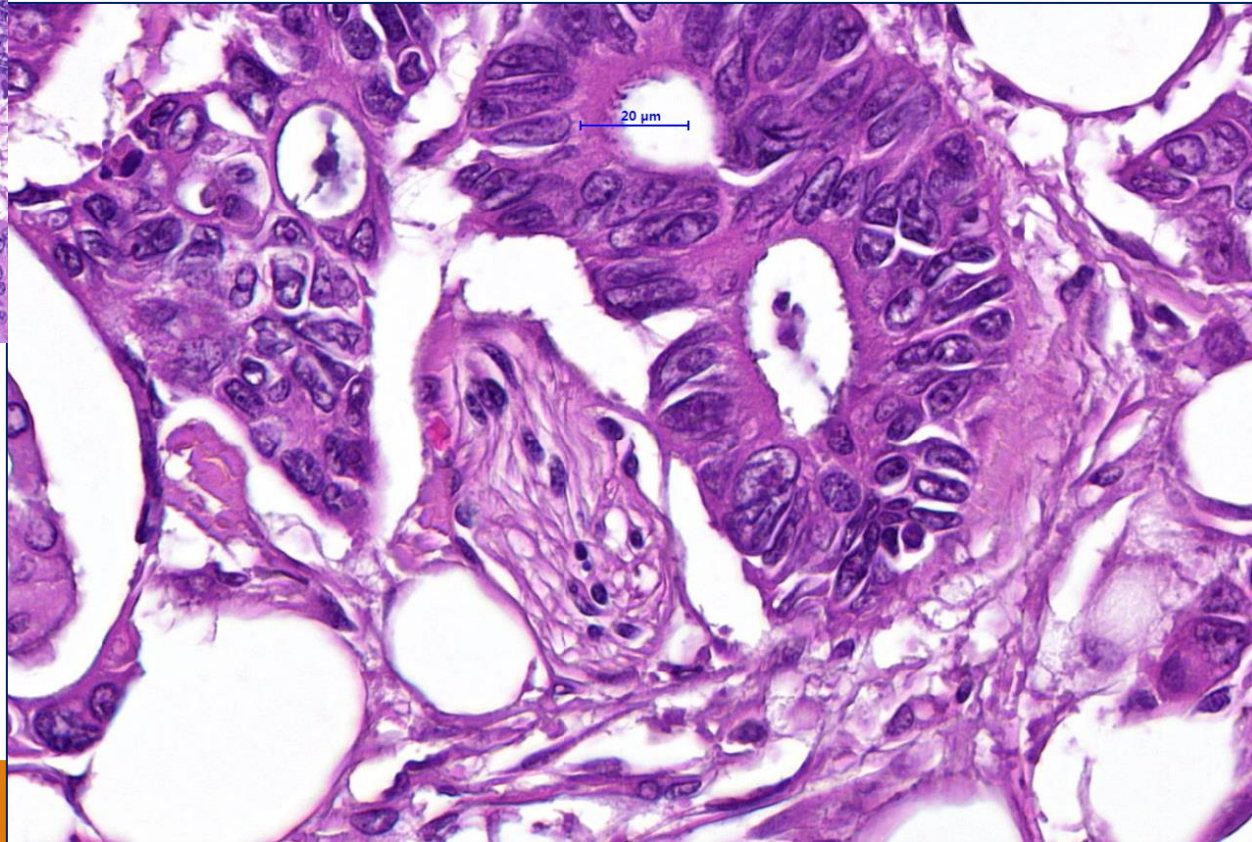
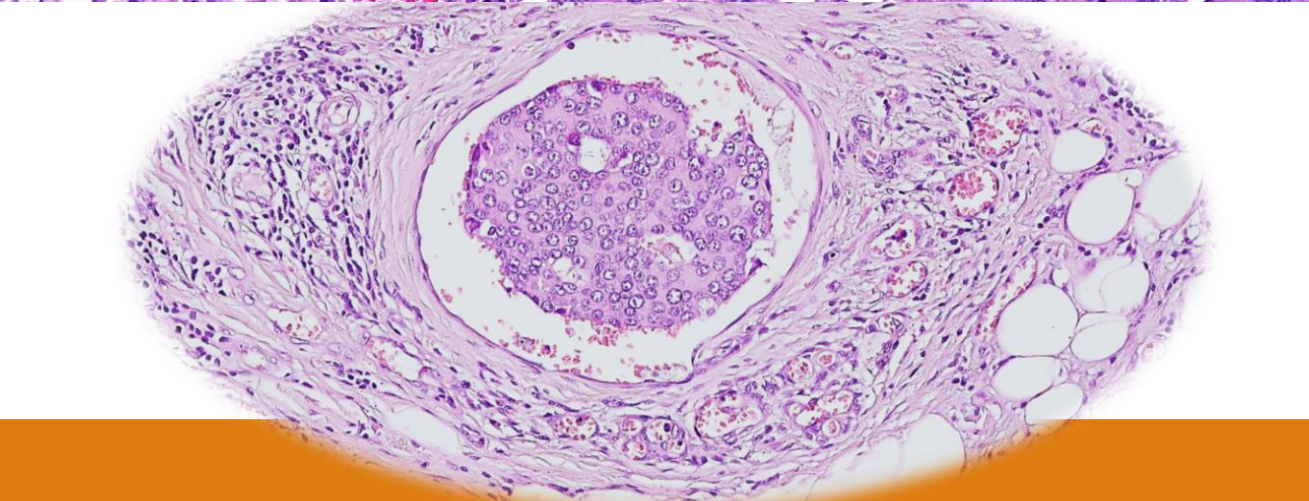

Invazie limfo-vasculară

Invazie perineurală

SARCOAME

= tumori maligne mezenchimale

❑ Fibrosarcomul:

- în țesuturile moi (coapsă).

❑ Sarcomul pleomorf nediferențiat (histiocitomul fibros malign):

- la nivelul fasciilor profunde sau mușchilor scheletici (membre inferioare).

Macroscopic:

- tumoră de dimensiuni variate, slab delimitată;
- țesutul tumoral: consistență moale, friabil; culoare roșietică (vascularizația bogată)/gri-albicioasă sau gălbuie cu arii de necroză și hemoragie;

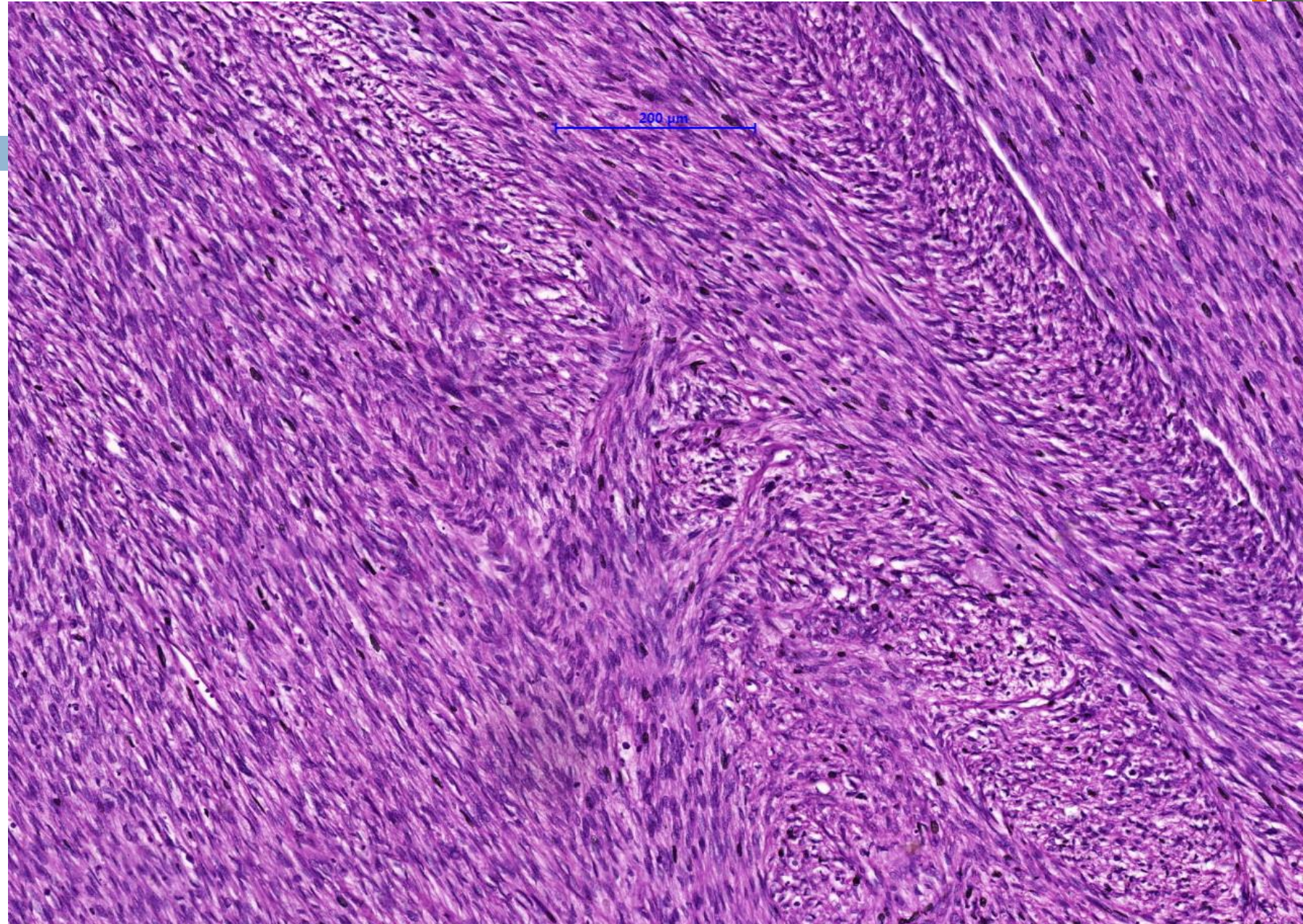

Sarcom coapsă

FIBROSARCOM

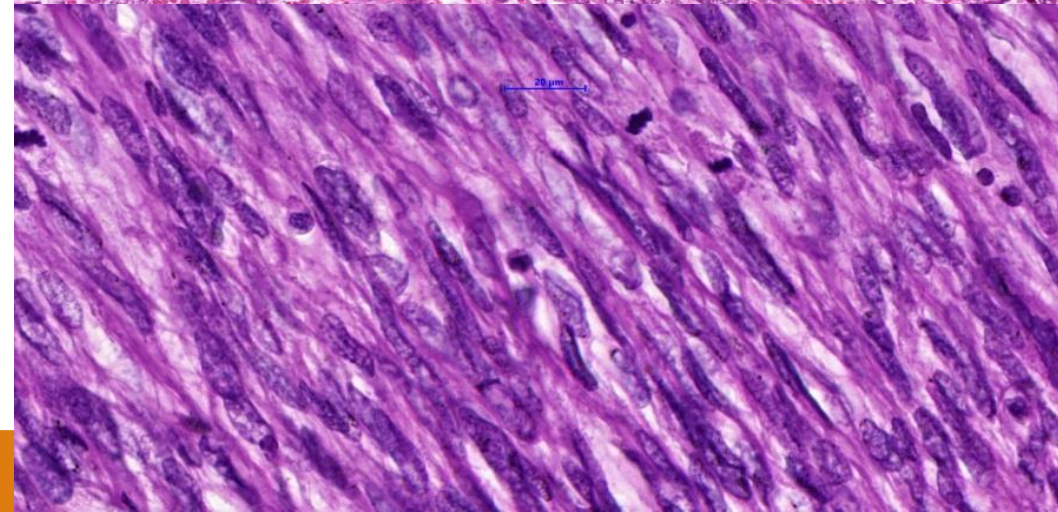
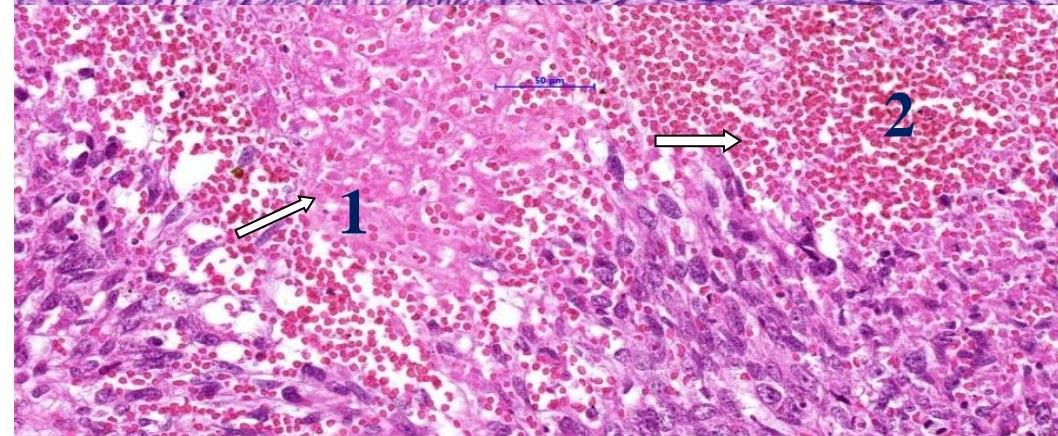
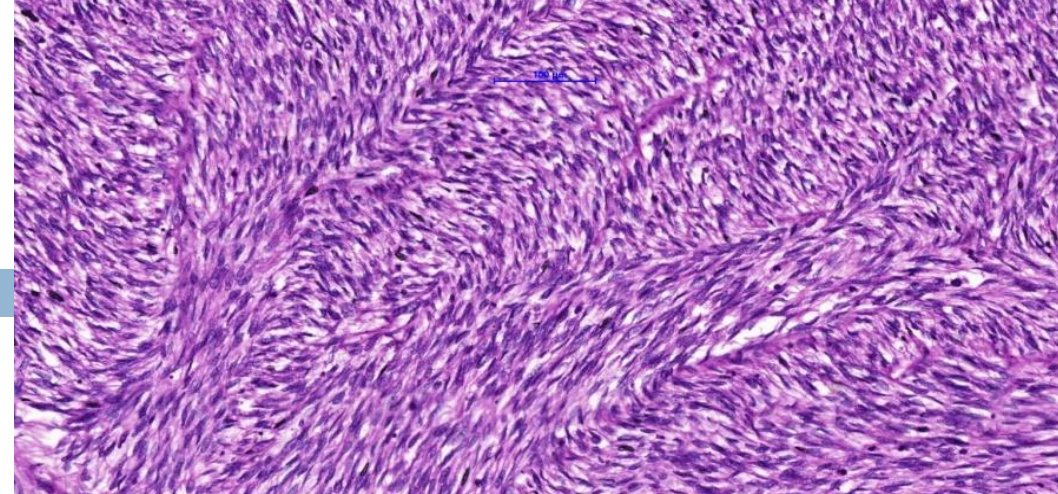
Microscopic:

- celule fuziforme cu trăsături maligne, dispuse în fascicule intersectate, dens celular.

FIBROSARCOM

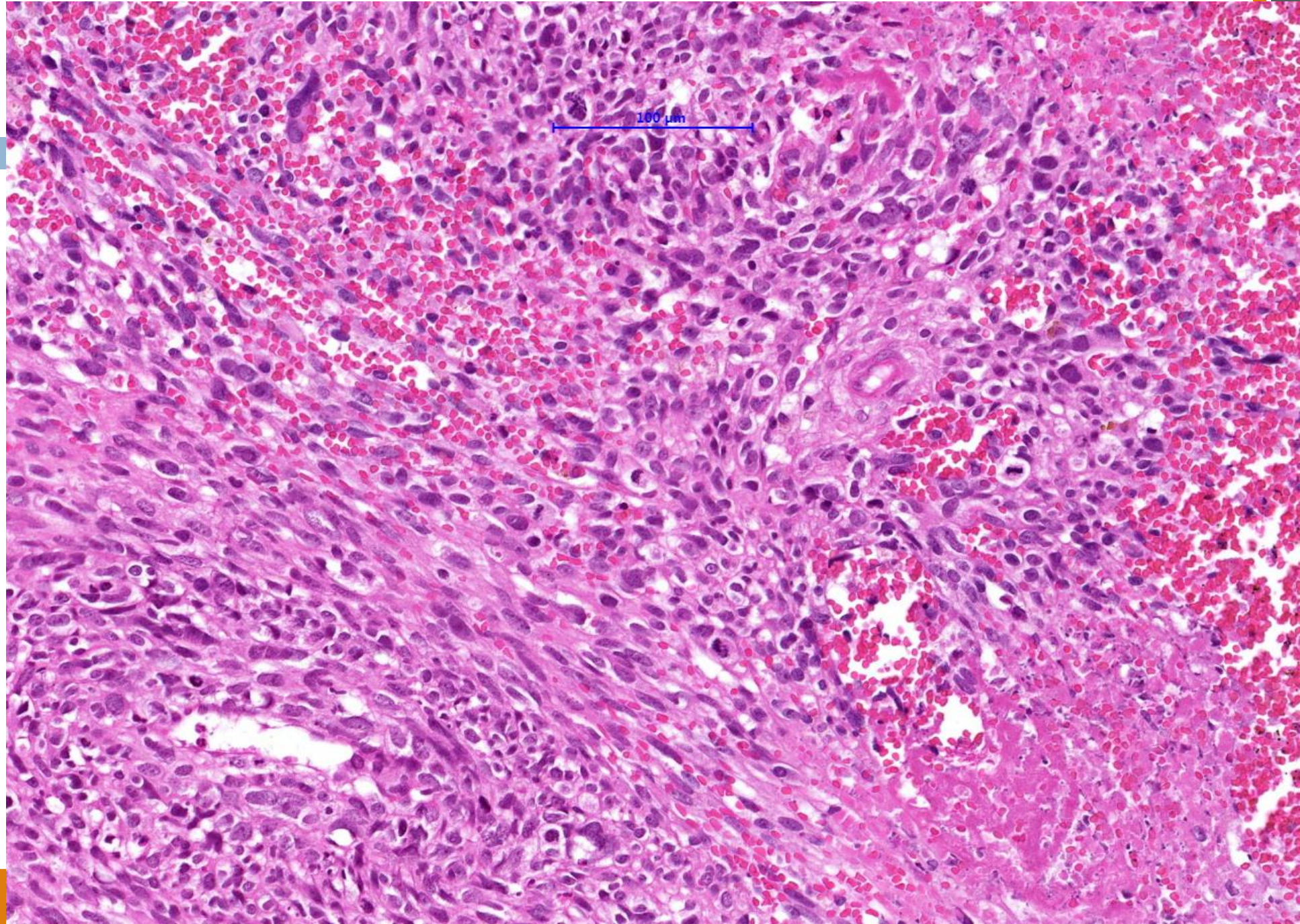
- fascicule de celule fuziforme intersectate “în os de pește”;
- densitate celulară crescută;
- lacune vasculare;
- zone de necroză (1) și hemoragie (2);
- fibroblaste cu nuclei mari, inegali, hiperchromi;
- activitate mitotică bogată.

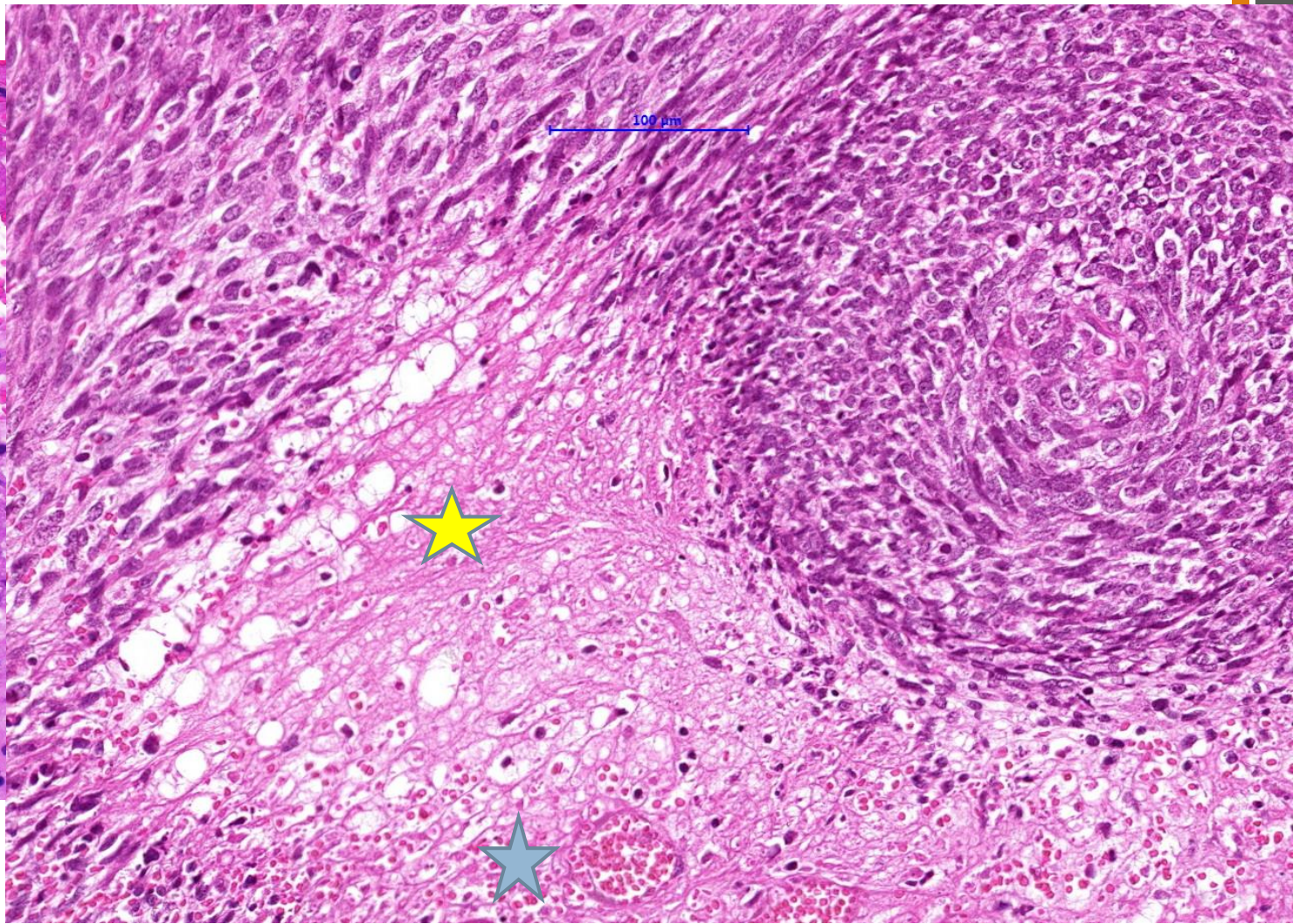
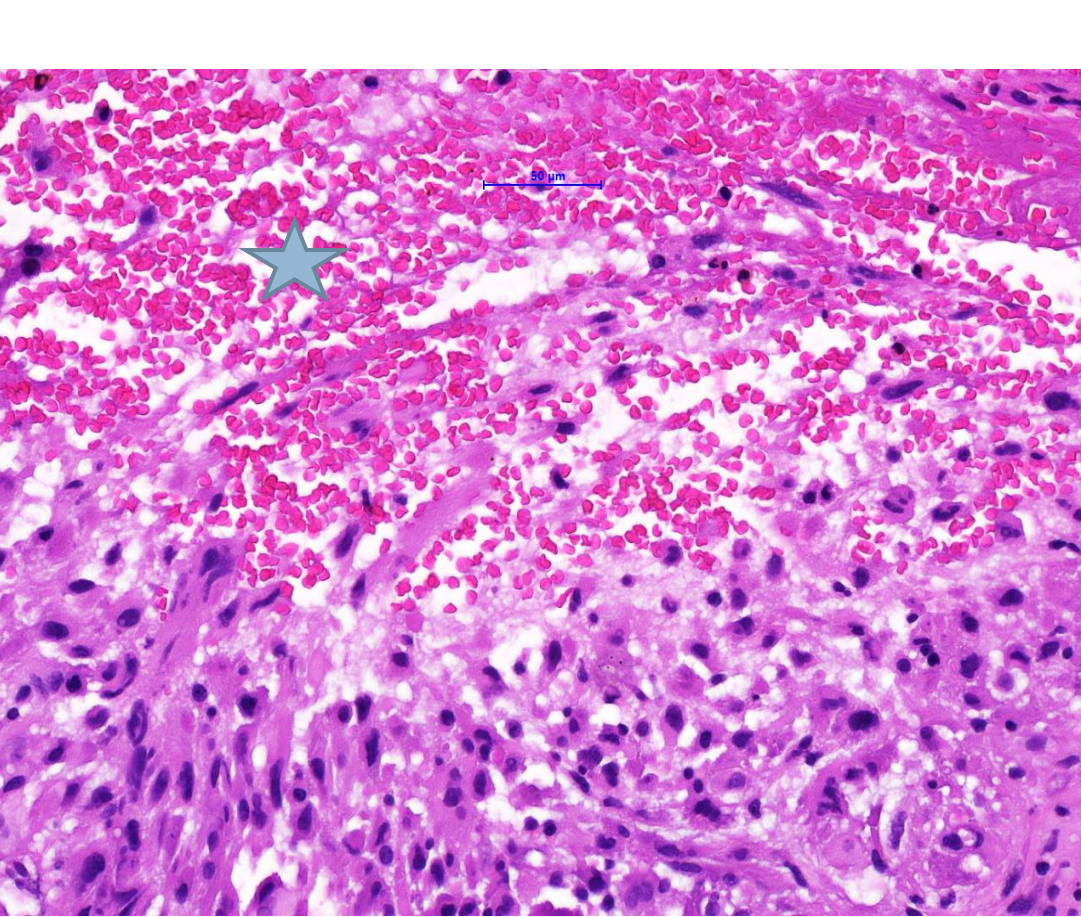

SARCOM PLEOMORF NEDIFERENȚIAT

Microscopic:

- fascicole neregulate de celule fuziforme;
- arii cu celule pleomorfe;
- ocazional, celule \approx histiocitelor;
- activitate mitotică exprimată;
- zone de necroză tumorală.

lacune vasculare → hemoragii ★ și necroze ★ frecvente în masa tumorii.

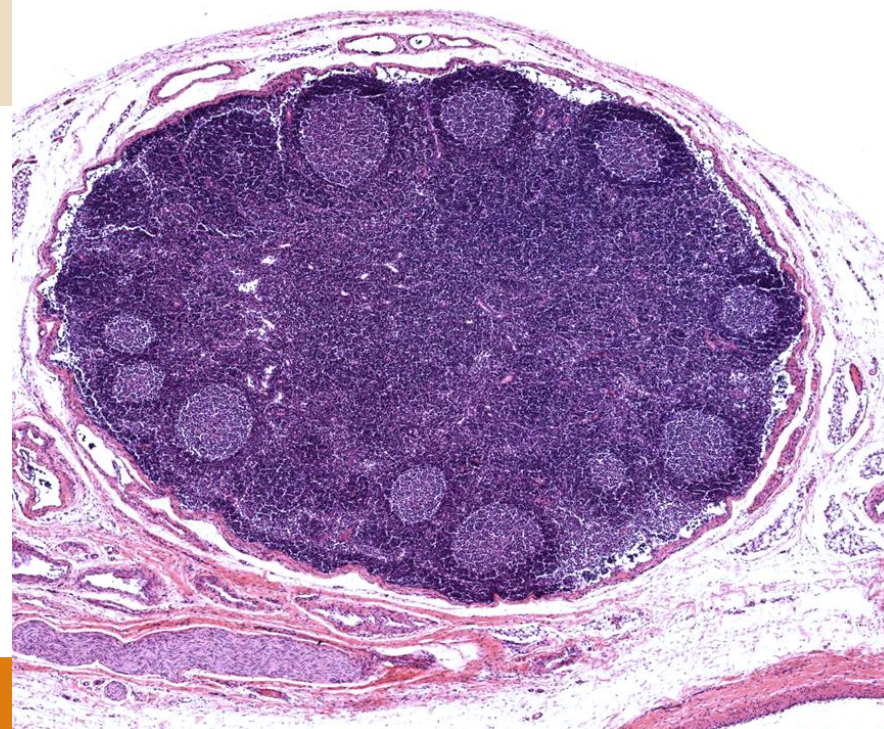
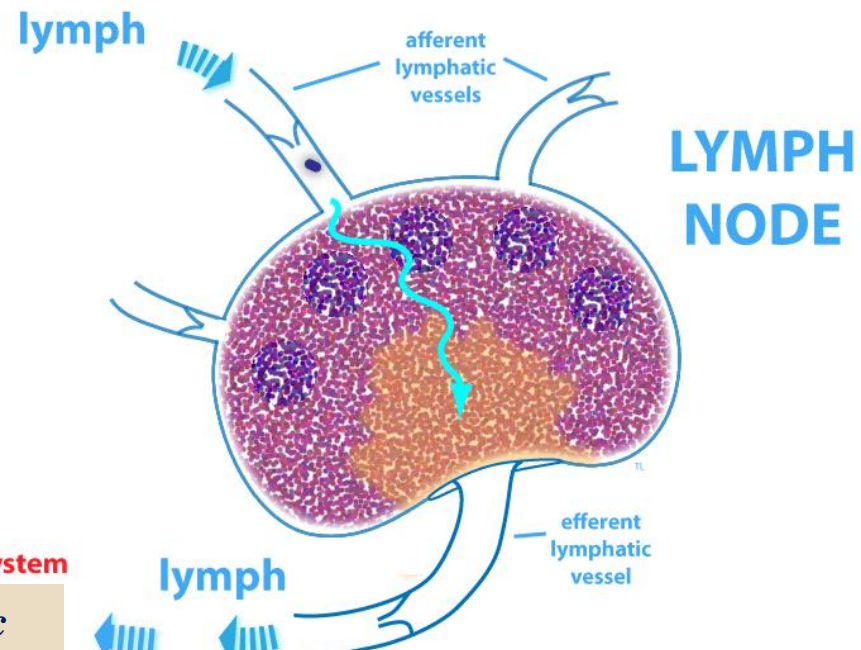
LIMFOMUL HODGKIN

Diagnostic de organ: limfonodul

- organ limfoid, încapsulat;
- sinusuri subcapsulare,
- foliculi limfoizi primari și secundari (cu centru germinativ).

into
circulatory system

*Diagnostic
de organ:
limfonodul*

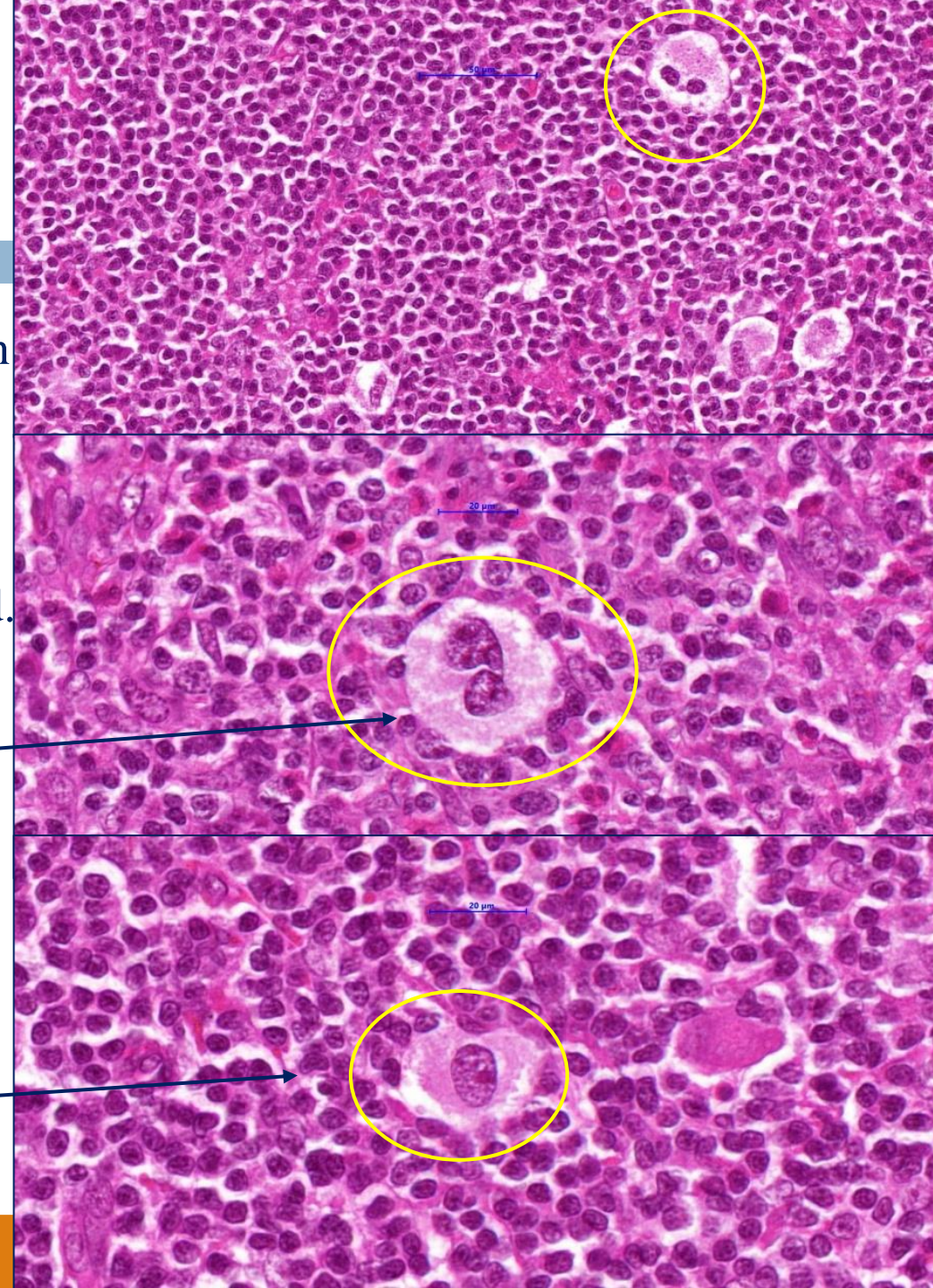

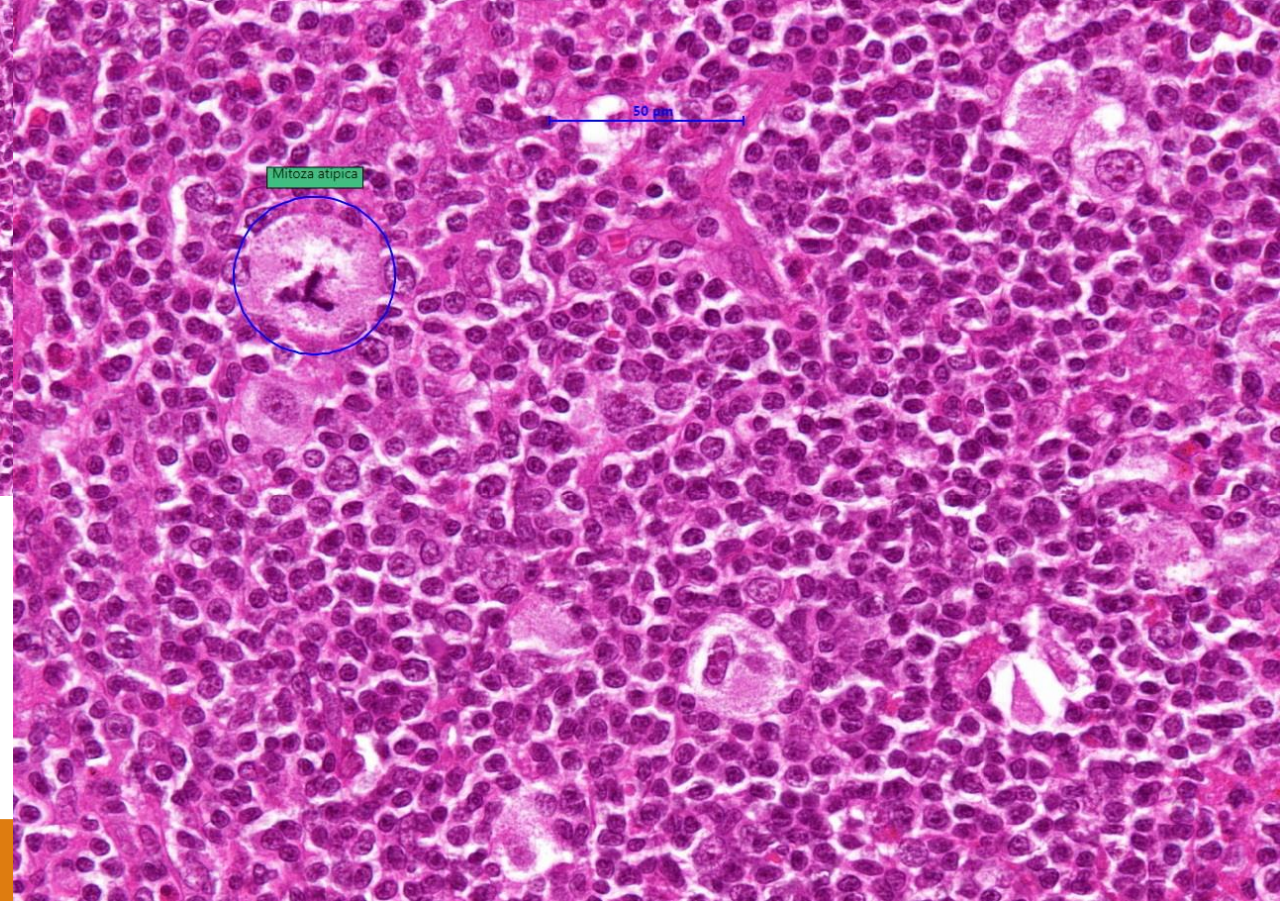
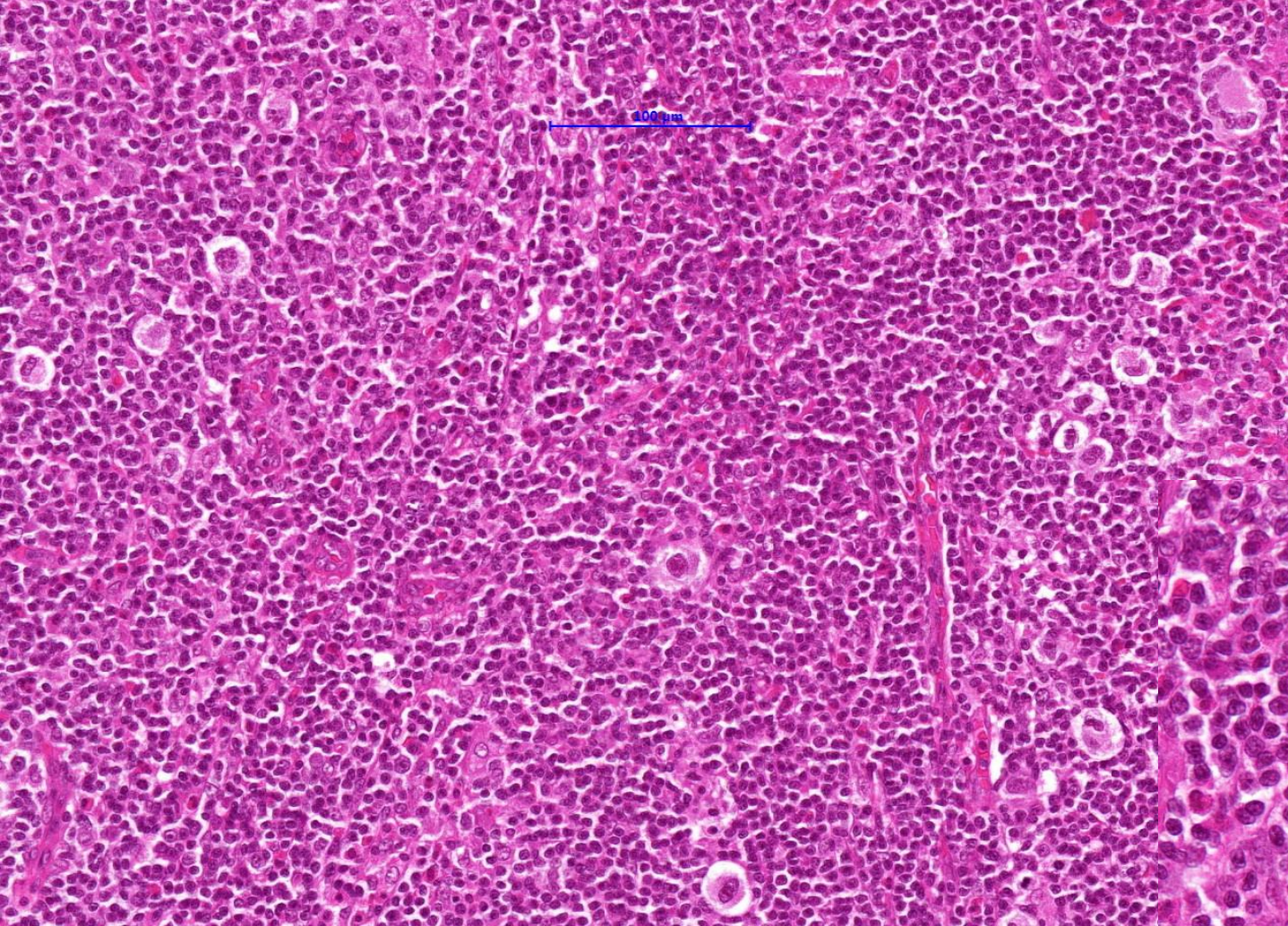
LIMFOM HODGKIN

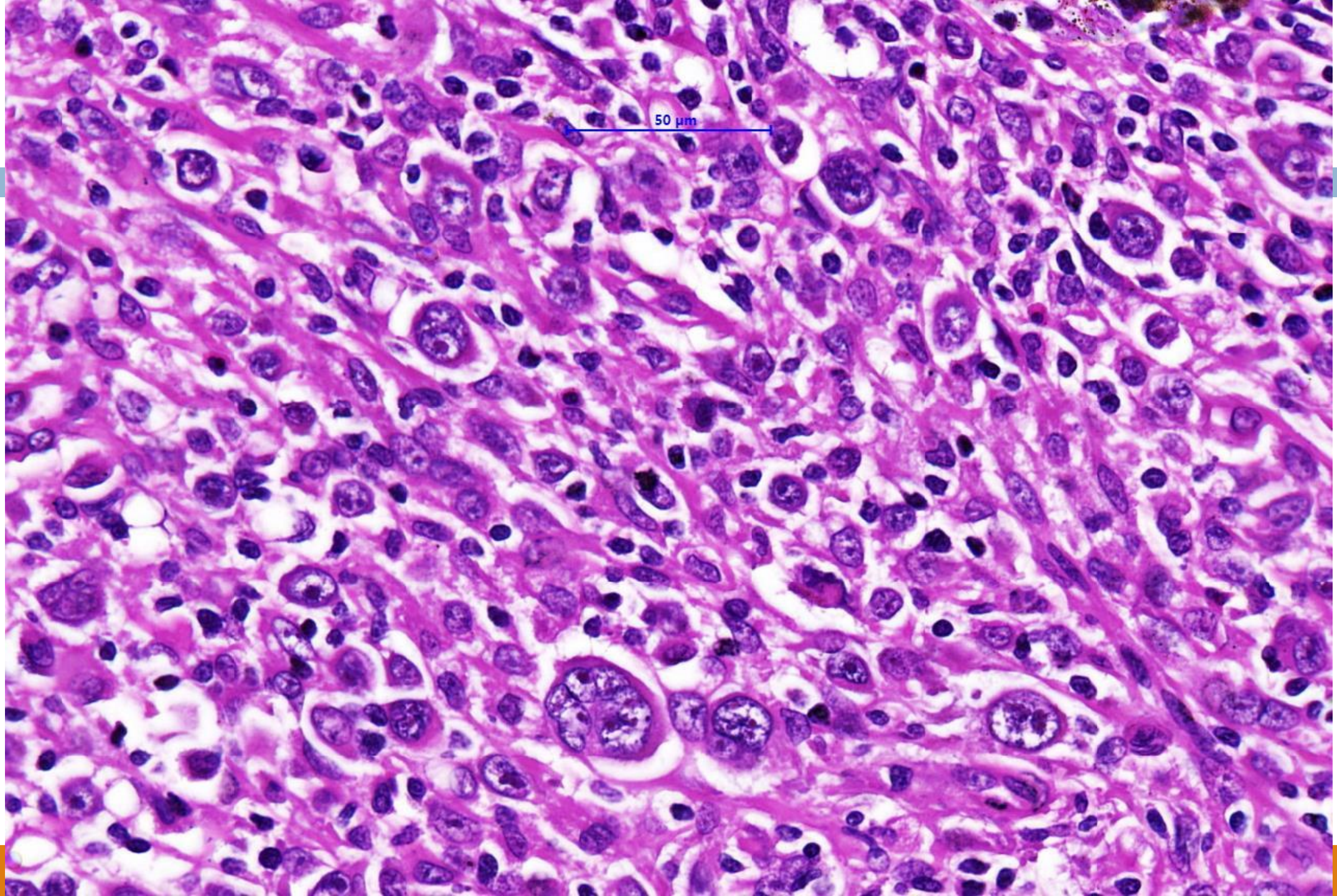
- structura limfonodului – ștearsă, înlocuită printr-un infiltrat celular în care se identifică:
 - celule Sternberg-Reed;
 - diferite variante ale celulelor Sternberg-Reed.

Detaliu:

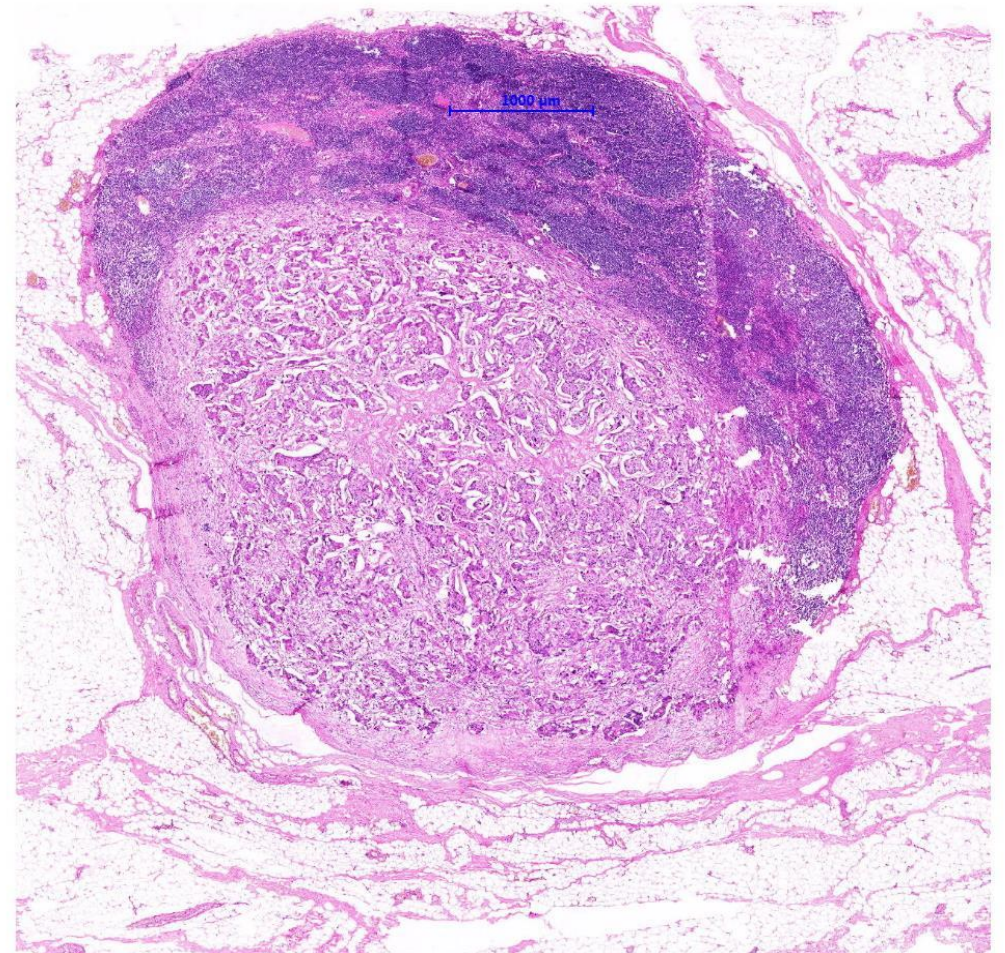
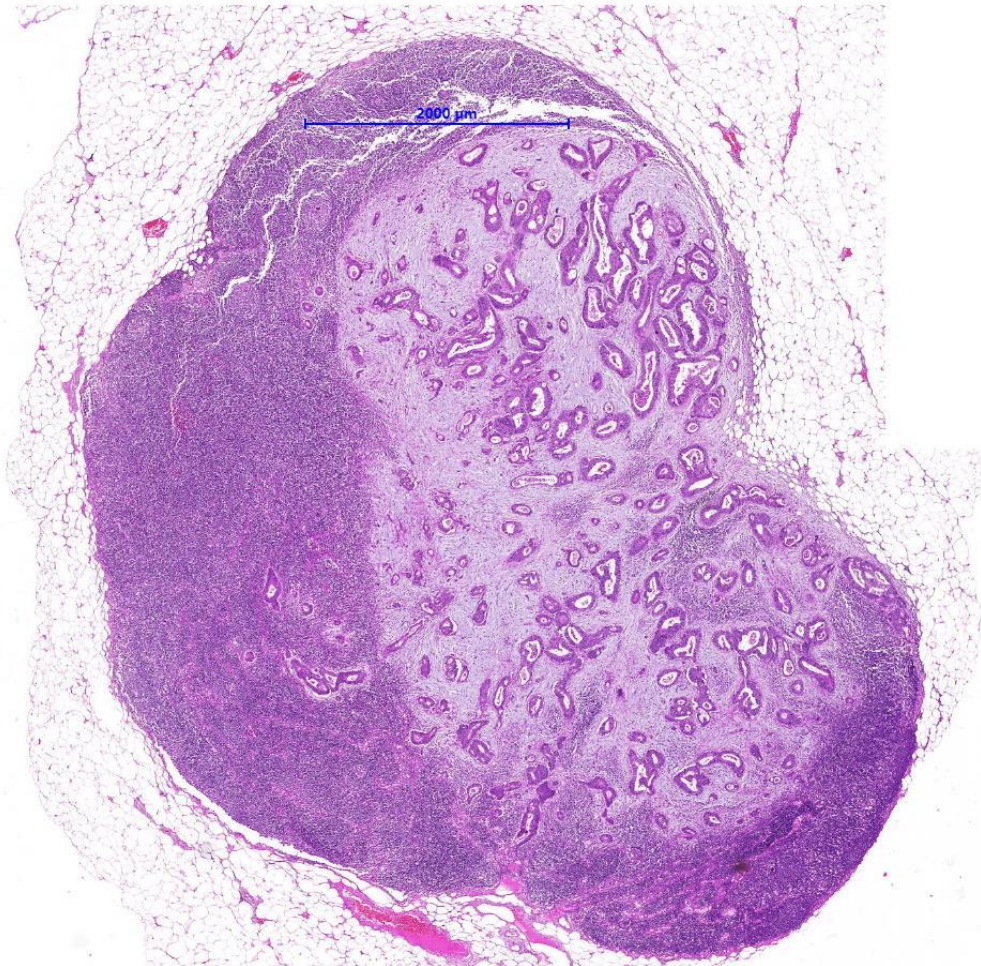
- celulă Sternberg-Reed;
- limfocite, plasmocite, macrofage, eozinofile, neutrofile, fibroblaste;
- variantă mononucleară a celulei Sternberg-Reed (celula Hodgkin).

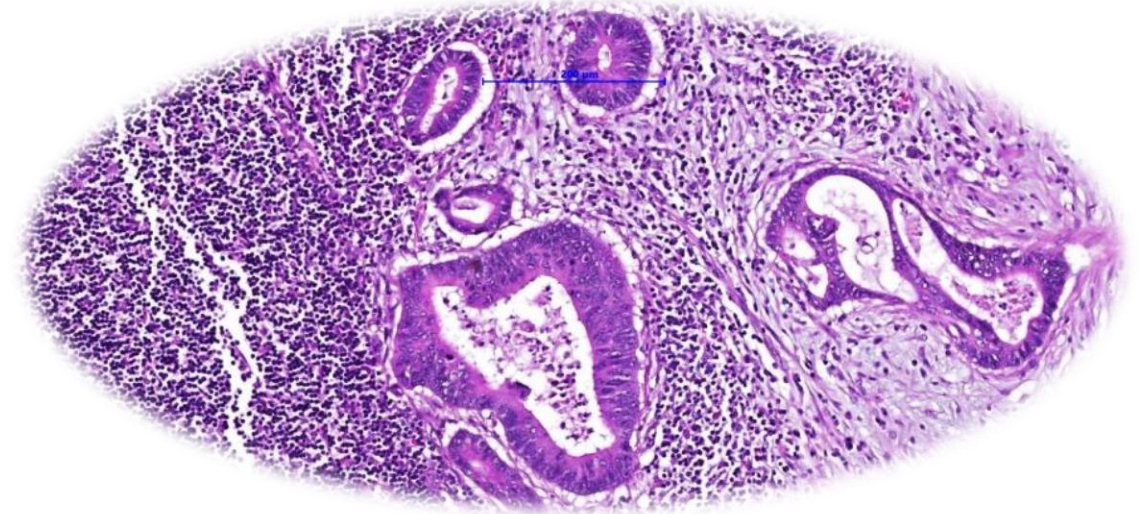
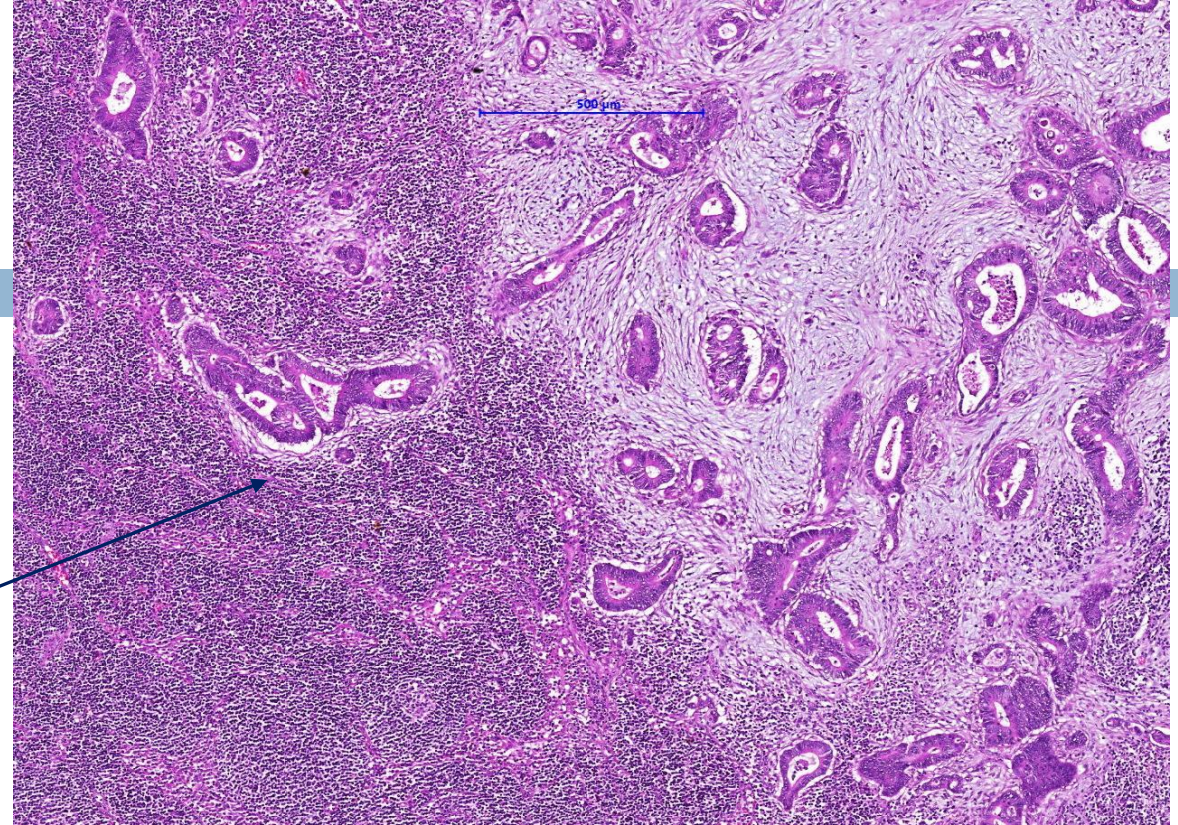

METASTAZA CARCINOMATOASĂ (ADENOCARCINOMATOASĂ)

METASTAZA CARCINOMATOASĂ (ADENOCARCINOMATOASĂ)

= substituirea parenchimului limfonodal printr-un **adenocarcinom** – pseudoglande incluse într-o stromă tumorală conjunctivă.

METASTAZA CARCINOMATOASĂ (ADENOCARCINOMATOASĂ)

